

ZODIAK

VUOSIKERTOMUS 2014

ZODIAK PRESENTS RY
Zodiak – Uuden tanssin keskus
Tanssin aluekeskus Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO

<u>1. YLEISKUVA</u>	5
1.1. Zodiak uuden tanssin keskuksena	5
1.2. Vuosi 2014 lyhyesti	5
1.3. Toiminta numeroina	6
<u>2. TUOTANTO- JA ESITYSTOIMINTA</u>	7
2.1. Zodiakin ohjelmisto 2014	7
2.2. Kantaesitykset	10
2.3. Vierailut	10
2.4. Sivuaskel / Side Step Festival	10
2.5. Mamuska Helsinki	12
2.6. Z-free	12
2.7. Kiertue-esitykset	12
<u>3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA</u>	14
3.1. Esitysvienti ja esitysviennin yhteistyöverkostot	14
3.2. Kansainväliset yhteistuotannot	16
3.3. Residenssivaihto-ohjelmat	16
3.4. Kansainvälinen verkostoituminen	18
<u>4. HOUSEKOREOGRAFIT JA MENTOROINTI</u>	20
4.1. Housekoreografit	20
4.2. Teosten mentorointi ja Z-together	20
<u>5. AMMATTILAISKOULUTUS</u>	21
<u>6. TANSSIN YLEISÖTYÖ</u>	21
6.1. Kurssit Zodiakissa	22
6.2. Minun nimeni on – Kannelmäki	23
6.3. Tanssin portaat	23
6.4. Tarinoita elämästämme	24
6.5. TALK – taidetta ja liikettä kieltenopetukseen	24
6.6. Muu yleisötyö	24
<u>7. VIESTINTÄ</u>	25
7.1. Tiedotuskanavat	25
7.2. Markkinointi	26
7.3. Promootio	26
<u>8. TILAT JA TEKNIikka</u>	27
<u>9. HENKILÖKUNTA</u>	27
9.1. Vakinainen henkilökunta	27
9.2. Projektityöntekijät, sopimuspalkkaiset ja produktiokohtaiset työsuhteet	28
<u>10. ESITYS-, KATSOJA- JA KÄVIJÄTILASTOT</u>	29
<u>11. TALOUS</u>	30
11.1. Kokonaistalouden erittely	30
11.2. Aluekeskustoiminnan talouserittely	31
<u>12. HALLINTO, JÄSENYTYKSET JA EDUSTUS</u>	33
12.1. Hallinto	33
12.2. Jäsenyydet, edustus ja edunvalvonta	33
12.3. Tanssin talo -hanke	35

ZODIAK – Uuden tanssin keskus

Tallberginkatu 1 B/154
00180 Helsinki

www.zodiak.fi | zodiak@zodiak.fi
09 694 4948

Kannen kuva: **Maija Hirvanen**: *Days without Names* / Aki-Pekka Sinikoski
Taitto: Petri Summanen

Satu Herrala, Eeva Muilu, Anna Mustonen ja Masi Tiitta: *Nature Dances* / Kuva: Timo Wright

Katariina Numminen & Co: *Zoo* / Kuva: Elina Brotherus

1. YLEISKUVA

1.1. Zodiak uuden tanssin keskuksena

Zodiak on nykytanssin edelläkävijä ja merkittävin tuotanto-, esitys- ja kehittämiskeskus Suomessa ja Helsingin tanssin aluekeskus. Se on joustava nykytanssin toimintamalli ja osaamiskeskus, jossa yhdistyvät laadukas ja monipuolinen taiteellinen tuotanto, taiteellisten prosessien ja ammatillisen kehityksen tukeminen, tiedollinen ja oma-kohtainen taidekasvatus ja yleisötyö sekä kansainvälinen vuorovaikutus.

Zodiak tarjoaa nykytanssin tekijöille kokoavan toimintayhteisön ja tuotanto-organisaation. Yleisölle Zodiak tarjoaa monipuolisia kohtaamis- ja osallistumistapoja tanssitaiteeseen.

1.2. Vuosi 2014 lyhyesti

Vuonna 2014 Zodiakin toiminnan ydintä olivat sekä nykytanssin kentän ja taiteilijoiden ajankohtaiset esityskäytännöt ja edistämistarpeet että taidekäsityksiltään ja tanssimaultaan eriytyneiden yleisöjen puhutteleminen.

Laajan kantaesitysohjelmiston, uusintaesitysten ja vierailutuksen ohella erityisfokuksessa oli kansainvälisen toiminnan laajentaminen ja syventäminen, residenssitoiminta sekä yleisötyömenetelmien edelleen kehittäminen, mallintaminen ja monipuolistaminen.

Vuoden 2014 ohjelmatoiminnan kokonaiskuva oli moni-ilmeinen, ilmaisurikas ja energinen niin sisällöltään kuin esteettisiltä toteutustavoiltaan. Onnistunut ja tasapainoinen ohjelmistosuunnittelu yhdessä kiinnostavan taiteilijakunnan kanssa vahvisti julkista mielikuvaa Zodiakista elinvoimaisena ja ajankohtaisena tanssin ja nykytaiteen foorumina. Ohjelmisto puhutteli nykytanssiaktivisteja laajempia yleisöjä ja tavoitti myös uusia katsojaryhmiä. Tanssijournalistit seurasivat Zodiakin esityksiä säännöllisesti ja kiinnostuneina.

Zodiakin osatuottamien tanssiproduktioiden kiinnostavuudesta ja laadusta kertoo myös, että peräti 20 eri teoksella oli vuonna 2014 kiertue-esityksiä ulkomailla ja kotimaassa.

Kansainvälinen toiminta jatkui vilkkaana kaikilla mahdollisilla sektoreilla: verkostotoiminta, yhteistuotannot, kansainväliset kiertueet ja vierailutus, taiteilijavaihto sekä residenssit. Merkittävien eurooppalaisten tanssitoimijoiden muodostama EU-rahoitteinen **DÉPARTS**-verkosto-ohjelma (2011–2014) päättyi huhtikuussa 2014. Zodiakin mukanaolo myös verkoston uudessa evaluoidussa ja laajennetussa **[DNA] DEPARTURES AND ARRIVALS** -hankkeessa vuosille 2014–2018 varmistui elokuussa verkoston saaman EU:n Luova Eurooppa -ohjelman rahoituksen myötä. Zodiak liittyi esittäjäpartnerina myös Luova Eurooppa -ohjelman forum-rahoitteiseen **AEROWAVES**-verkostoon. Zodiak osallistui lisäksi useisiin muihin kansainvälisiin vaihto- ja residenssi-ohjelmiin – mm. **FIN-AUS**, **LES REPÉRAGES** ja **NORDIC-BALTIC TOURING NETWORK** – sekä tanssialan kansainvälisiin messu- ja festivaalitapahtumiin.

Zodiakin yleisötyö, yhteisötanssi- ja työpajatoiminta oli monipuolista ja vilkasta tavoittaen runsaasti osallistujia eri ikäryhmistä ja väestöpiireistä. Yleisötyön erillishankkeissa jatkokehittiin ja jalkautettiin tanssi- ja liikelähtöisiä yhteisötyön menetelmiä.

Zodiakin aktiivinen verkkosivusto tuotti sisältöjä ja palveluja, jotka edistävät tanssitaiteen tunnettua, parantavat nykytanssin ja yleisötyön saavutettavuutta ja osallistavuutta sekä vahvistavat tanssitaiteilijoiden ja yleisön suhdetta.

1.3. Toiminta numeroina

Ohjelmisto

→26 esitettyä produktiota

- 15 kantaesitystä, 4 uusintaesitystä, 7 vierailuteosta
- 5 kansainvälistä ja 2 kotimaista vierailuteosta
- 3 kansainvälistä ja 6 kotimaista yhteistuotantoa
- Sivuaskel/Side Step Festival
- lisäksi ilmaiset esityskonseptit Z-free ja Mamuska Helsinki

Yleisötyö

→222 yleisötyö- ja koulutuskokouksia, 650 tapaamiskertaa

- 169 kurssia ja työpajaa, 588 tapaamista
- 53 muuta yleisötyötapahtumaa
- 47 taiteilijaa yleisötyöopetuksen parissa
- Minun nimeni on -projekti Kannelmässä, Tanssin portaat hoitolaitoksissa, Tarinoita elämästämme -esitykset palvelukodeissa, TALK – Taidetta ja liikettä kielenopetukseen oppikouluissa

Kansainvälinen toiminta

- 5 kansainvälistä vierailuteosta
- 36 vierailuvaa taiteilijaa
- 8 toimivaa kansainvälistä verkostoa ja/tai residenssi-ohjelmaa
- 2 taiteilijaresidenssiryhmää ulkomailla, 2 residenssiryhmää Zodiakissa
- 13 teoksella ulkomailla 28 esityskertaa 8 maassa, 11 kaupungissa

Taiteilijapolitiikka

- 521 produktiokohtaista työtehtävää
- 12 ammattilaiskursssia ja workshopia, 164 osallistujaa
- residenssi-ohjelma, mentorointi-ohjelma, Z-free, Z-together

Esitykset, katsojat ja kävijät

→22 609 katsojaa, kokijaa ja osallistujaa 416 tilaisuudessa, joista

- 16 054 katsojaa, 182 esityskertaa Helsingissä ja kiertueilla
- 9 668 katsojaa, 134 esityskertaa Helsingissä
- 6 386 katsojaa 48 kiertueesityksessä oman näyttämön ulkopuolella
- 6 391 osallistujaa yleisötyön piirissä, 2 830 kursseilla ja työpajoissa
- 164 osallistujaa ammattilaiskoulutuksessa

Henkilökunta

- 25,6 henkilötyövuotta, 15,5 tilapäistä ja 10,1 vakinaista henkilötyövuotta
- 231 työllistettyä henkilöä, 34 ostopalvelun tarjoajaa
- 18,2 VOS-henkilötyövuotta, 7,4 tanssin aluekeskustoiminnan henkilötyövuotta

Toiminnan talousvolyyymi

- 1 303 857 € kokonaiskulut
- 1 299 515 € kokonaistulot
- 4 342 € alijäämä

Kulurakenne 2014

- Henkilöstökulut 858 837 € (66 %)
- Ostopalvelut 90 436 € (7 %)
- Muut kulut 225 958 € (17 %)
- Tila- ja laitevuokrat 113 237 € (9 %)
- Poistot 15 390 € (1 %)

Tulorakenne 2014

- Valtionosuus- ja avustus 403 720 € (31 %)
- Helsingin kaupungin toiminta-avustus 147 438 € (11 %)
- OKM:n avustus tanssin aluekeskustoimintaan 169 000 € (13 %)
- Helsingin kaupungin avustus tanssin aluekeskustoimintaan 100 000 € (8 %)
- Hanke- ja projektiavustukset 177 676 € (14 %)
- Esitys- ja pääsylipputulot 215 879 € (17 %)
- Muut varsinaisen toiminnan tuotot 85 802 € (6 %)
- Rahoitustuotot/-kulut 274 € (0 %)

2. TUOTANTO- JA ESITYSTOIMINTA

2.1. Zodiakin ohjelmisto 2014

Zodiakin vuoden 2014 tuotantohaku päättyi 1.4.2013. Zodiakin ohjelmistoon tuli 123 produktiosuunnitelmaa ja vierailutarjousta. Zodiak osatuotti ja vierailutti kausiohjelmistonsa ja festivaalinsa puitteissa 26 produktiota. Kantaesityksiä oli 15 ja uusintaesityksiä 4. Vierailuteoksia esitettiin 7, kansainvälisiä 5 ja kotimaisia 2.

Produktiotuotannon lisäksi järjestettiin 12 kansainvälinen Sivuaskel / Side Step -festivaali helmikuun alussa; monitaiteinen esitysklubi Mamuska Helsinki syyskaudella Kannelmässä sekä Z-free-esitysdemokonsepti viisi kertaa seitsemän eri taiteilijan/työryhmän teosaiheista.

Aluekeskustoimintona esitettiin 4 kantaesitystä, 4 uusintaesityksiä ja 3 vierailuteosta sekä kevyemmän tuotannon esityskonseptteja.

Zodiakin ohjelmisto oli aiheiltaan, toteutustavoiltaan ja koreografiselta ajattelultaan hyvin moninainen ja rikas. Ohjelmistokokonaisuus vahvisti Zodiakin yleiskuvaa forumina, jossa tanssi identifioituu vahvasti osaksi ajan-

kohtaista kotimaista ja kansainvälistä nykyaidekenttää. Ilmaisuohjelmisto tarjosi tanssi- ja liikelähtöisen nykyaikaisen rinnalla teatterillisuutta, performatiivisuutta, musiikkilähtöisiä ja populaarikulttuurisia lähestymistapoja nykyaikaisen tekemiseen – niin tanssin herkkyydellä kuin esiintyjän taiteen voimalla. Teoksissa käsiteltiin sekä sukupolvien, sukupuolien, ekologian, rodullisuuden, eroottisuuden, taiteen sisäisiä että nykyihmisen luontosuhteen teemoja. Toteutustavoissa korostui yksilöllinen ja ainutkertainen todellisuuden kuvautuminen kollektiivisen kokemuksen ja konsensuksen sijaan.

Zodiakin ohjelmisto sai myös sekä yleisöltä että tanssikriitikoilta positiivisen ja innostuneen vastaanoton. Ohjelmisto puhutteli tasaveroisesti eri tanssinäkemyksiä ja taidesuuntauksia edustavia katsojaryhmiä ja onnistui myös tavoittamaan uusia yleisöjä.

Anni Klein & Jarkko Partanen: Dirty Dancing / Kuva: Katri Naukkarinen

Maria Saivosalmi: *I Do My Part* / Kuva: Timo Wright

Taneli Törmä: *ZOOM* / Kuva: Uupi Tirronen

Anne Hiekkaranta: *Conus marmoreus!!!* / Kuva: Timo Wright

Virva Talonen: *Vuosirenkait* / Kuva: Uupi Tirronen

ESITYKSET KEVÄT:

- 1. Kick-off: Lähtölaukaus kevätkaudelle**
Kevään taiteilijoiden ja työryhmien ohjelmallinen esittäytyminen yleisölle. Zodiak 23.1., 75 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 2. Joona Halonen:**
Straight
Ryhmäteos (2013). Uusintaesitykset Pannuhalli 28.1.–1.2., 4 esitystä, 424 katsojaa. **Aluekeskustuotanto.**
- 3. Sivuaskel / Side Step -festivaali**
5 kansainvälistä vierailuteosta; 1 Zodiak-tuotanto. Vierailut Zodiak ja Pannuhalli 4.–9.2., 11 esitystä, 1 116 katsojaa. **Aluekeskustuotanto.**
- 4. Johanna Tuukkanen:**
MAP OF SCARS
Ryhmäteos. Vierailuesitys Zodiak 20.–23.2., 4 esitystä, 163 katsojaa. ITAK/Itäinen tanssin aluekeskus. **Aluekeskustuotanto.**
- 5. Hanna Pajala-Assefa:**
Erään rakkauden historia
Duetto (2013). Uusintaesitykset Helsingissä: Kanneltalo 26.–27.2.2., 3 esitystä, 99 katsojaa; Stoa 1.–2.3., 2 esitystä, 75 katsojaa. Vierailun yhteistuotanto Kanneltalo & Stoa. **Aluekeskustuotanto.**
- 6. Katariina Numminen & Co:**
Zoo
Monitaiteinen ryhmäteos. Kantaesitys Pannuhalli 7.–19.3., 8 esitystä, 587 katsojaa. Yhteistuotanto Circus Maximus.
- 7. Z-FREE / Arja Tiili: Peltirumpu & Emmi Venna: bodymindfuck**
Work-in-progress-esitykset Studio C4 11.–12.3., 2 esitystä, 50 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 8. Kira Riikonen:**
Suden huuto
Ryhmäteos. Vierailuesitykset Zodiak 22.–23.3., 2 esitystä, 113 katsojaa. Routa/ITAK. **Aluekeskustuotanto.**

- 9. Z-FREE / Saara Töyrylä & Andrius Katinas:**
Zodiac Z-free – Eläinradan merkkien energioissa
Work-in-progress-esitykset eri tiloissa (24.3., 28.4., 23.5., 20.7., 21.8., 22.9., 13.10., 1.11. ja 13.12.) 9 esitystä, 124 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 10. Carl Knif:**
Red
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 8.–16.4., 7 esitystä, 429 katsojaa. Yhteistuotanto Carl Knif Company.
- 11. Mikko Hyvönen:**
Organic synthetic
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 8.–16.4., 7 esitystä, 429 katsojaa. Kansainvälinen yhteistuotanto DÉPARTS-verkosto.
- 12. Taneli Törmä:**
ZOOM
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 8.–16.4., 7 esitystä, 429 katsojaa. **Aluekeskustuotanto.**
- 13. Virva Talonen:**
Vuosirenkait
Ryhmäteos. Kantaesitys Pannuhalli 26.4.–7.5., 8 esitystä, 526 katsojaa. Yhteistuotanto Katve [blind spot].
- 14. Z-FREE/ Samuli Nordberg:**
Project K
Work-in-progress-esitykset Studio C4 6.–7.5., 2 esitystä, 43 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 15. Zodiak Salonki:**
Koreografisia yhteentörmäyksiä
Work-in-progress-esitykset Zodiak 10.5.–11.5., 2 esitystä, 76 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 16. Sanna Kekäläinen:**
Sananvapaus & Speaktaakkeli
Ryhmäteos ja soolo. Kantaesitys Pannuhalli 17.–28.5., 6 esitystä, 310 katsojaa. Yhteistuotanto K&C Kekäläinen & Company.

ESITYKSET SYKSY:

- 17. Kick-off:**
Lähtölaukaus syyskaudelle
Syksyn taiteilijoiden ja työryhmien ohjelmallinen esittäytyminen yleisölle. Zodiak 14.8., 94 katsojaa (vapaa pääsy)
- 18. Satu Herrala, Eeva Muilu, Anna Mustonen ja Masi Tiitta:**
Nature Dances
Ryhmäteos. Kantaesitys Pannuhalli 20.–28.8., 6 esitystä, 468 katsojaa osana Helsingin juhlaviikkoja. Kansainvälinen yhteistuotanto Keöja-verkoston Wilderness dance -residensiohjelma ja yhteistuotanto Helsingin juhlaviikot.
- 19. Joona Halonen:**
Nolla Nolla
Duetto, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 4.–17.9., 10 esitystä, 449 katsojaa. **Aluekeskustuotanto.**
- 20. Anne Hiekkaranta:**
Conus marmoreus!!!
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 4.–17.9., 10 esitystä, 449 katsojaa. **Aluekeskustuotanto.**
- 21. Z-FREE / Valtteri Raekallio:**
Edustaja
Work-in-progress-esitykset Studio C4 16.–17.9., 2 esitystä, 53 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 22. Jeremy Wade (USA/Saksa):**
Death Asshole Rave Video (Necronancy)
Soolo. Kantaesitys Zodiak 20.–21.9., 2 esitystä, 138 katsojaa. Kansainvälinen yhteistuotanto Goethe-Institut Finland. **Aluekeskustuotanto.**
- 23. Vera Nevanlinna:**
Just
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 2.–12.10., 8 esitystä, 438 katsojaa.
- 24. Maria Saivosalmi:**
I Do My Part
Soolo, yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 2.–12.10., 8 esitystä, 438 katsojaa.
- 25. Z-FREE / Reetta-Kaisa Iles:**
Soolo keholle ja äänelle & Jenni Koistinen & Aune Kallinen: Sädekehistä – täydellisen politiikkaa
Work-in-progress-esitykset Studio C4 20.–21.10., 2 esitystä, 47 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 26. Anni Klein & Jarkko Partanen:**
Dirty Dancing
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak 24.10.–15.11., 9 esitystä, 652 katsojaa.
- 27. Maija Hirvanen:**
Days without Names
Ryhmäteos. Kantaesitys Stoa 14.–16.11., 3 esitystä, 720 katsojaa, jatkuen Zodiak 20.–26.11., 5 esitystä, 256 katsojaa. Yhteistuotanto Baltic Circle -festivaali. **Aluekeskustuotanto.**
- 28. Sonya Lindfors:**
NOIR?
Ryhmäteos (2013). Uusintaesitykset Helsingissä: Kanneltalo 21.–22.11., 2 esitystä, 458 katsojaa; Stoa 26.–27.11., 2 esitystä, 480 katsojaa. Vierailu yhteistuotantona Kanneltalo & Stoa. **Aluekeskustuotanto.**
- 29. Zodiak Salonki:**
PICNIC ON THE EDGE
FIN–AUS-taiteilijavaihto-ohjelman work-in-progress-esitykset Studio C4 3.12., 19 katsojaa (vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**
- 30. Maija Mustonen:**
The Greatest Dance Hits
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak 5.–18.12., 8 esitystä, 986 katsojaa.
- 31. MAMUSKA HELSINKI**
Poikkitaiteellinen esitysfoorumi ja taideklubi. Ravintola Kannel-Krouvi 5.12., 200 katsojaa (vapaa pääsy).

Maija Mustonen: *The Greatest Dance Hits* / Kuva: Timo Wright

2.2. Kantaesitykset

Vuoden 2014 ohjelmistossa oli 15 kantaesitysteosta. Näistä kolme oli kansainvälisiä ja kuusi kotimaisia yhteistuotantoja.

Kantaesitykset vuonna 2014:

- **Katariina Numminen:** *Zoo*
- **Carl Knif:** *Red*
- **Mikko Hyvönen:** *Organic synthetic*
- **Taneli Törmä:** *ZOOM*
- **Virva Talonen:** *Vuosirenkait*
- **Sanna Kekäläinen:** *Sananvapaus & Speaktaakkeli*
- **Satu Herrala, Eeva Muilu, Anna Mustonen ja Masi Tiitta:** *Nature Dances*
- **Joona Halonen:** *Nolla Nolla*
- **Anne Hiekkaranta:** *Conus Marmoreus!!!*
- **Jeremy Wade (USA/Saksa):** *Death Asshole Rave Video*
- **Vera Nevanlinna:** *Just*
- **Maria Saivosalmi:** *I Do My Part*
- **Jarkko Partanen & Anni Klein:** *Dirty Dancing*
- **Maija Hirvanen:** *Days without Names*
- **Maija Mustonen:** *The Greatest Dance Hits*

2.3. Vierailut

Kertomusvuonna Zodiakin kansainväliset teosvierailut keskittyivät **Sivuaskel/Side Step** -festivaalille, jossa esitettiin 5 vierailuteosta.

Kotimaisina teosvierailuina esitettiin kevätkaudella kaksi tanssin aluekeskustuotantoa **Johanna Tuukkasen** ryhmäteos *Map of Scars* (ITAK) ja **Kira Riikosen** *Suden huuto* (Routa/ITAK).

2.4. Sivuaaskel / Side Step Festival

Zodiakin jokavuotinen **Sivuaaskel/Side Step Festival 2014** järjestettiin kahdenkertoista kerran 4.–9.2. Kaapelitehtaalla.

Sivuaaskel-festivaali on vuodesta 1996 toiminut kansainvälinen nykytanssifestivaali. Se on noussut kansainväliseen tunnettuuteen ja noteerataan virkeänä nykytanssifestivaalina, joka kiinnostaa tunnettuja kansainvälisiä esiintyjä, opettajia ja seuraajia sekä ammattilehdistöä. Kautta vuosien festivaalin tavoitteena on ollut lisätä tanssista kiinnostuneen yleisön tietämystä nykytanssin kansainvälisistä virtauksista, tekijöistä ja työskentelymetodeista. Esitystoiminnan lisäksi Sivuaaskel-festivaali pyrkii syventämään

yleisön ja tekijöiden välistä vuorovaikutusta ja toimii myös alan ammattilaisten koulutustapahtumana.

Kuusipäiväinen festivaali oli jälleen virikkeellinen kohtaamispaikka, jossa viiden kansainvälisen vierailuesityksen sekä yhden Zodiakin oman tuotannon teemoja ja katsomiskokemuksia saattoi syventää luentoja, taiteilijatapaa- misten, keskustelujen ja työpajojen parissa.

Sivuaaskel 2014 -festivaali oli temaattisesti rajattu. Festivaalikonaisuuden saattoi nähdä vuoropuheluna, jossa eri ikäpolvien kohtaamiset synnyttivät liikettä niin teosten sisällä kuin välilläkin. Samalla festivaali piirsi esiin eri sukupolvien teosajattelua ja estetiikkaa. Ohjelmiston polttopisteeseen nousi lisäksi ei-ammattilaisten vahva osallisuus nykytanssiteosten esiintyjinä ja tanssijoina. Festivaalilla koettiin esityksiä, joiden tanssijoina nähtiin ammattiesiintyjien rinnalla laaja ikähaitari kymmenvuotiaasta seniori-ikäiseen. Kansainväliset teokset ovat kiertäneet maineikkaita festivaaleja ja nähtiin nyt ensimmäistä kertaa Suomessa. Niiden koreografit ja ohjaajat ovat löytäneet taiteilijoiden ja ei-ammattilaisten yhteistyössä aitoutta ja yllättävää etevyyttä viimeistellyissä näyttämömuodoissa. Teosten sisältö ja tematiikka nousivat keskiöön fyysisten kohtaamisten, tanssin sekä kirkkaasti ajateltujen dramaturgioiden, näyttämölle asettumisten ja tekojen kautta.

Jan Martens & Peter Seynaeve: *Victor* / Kuva: Phile Deprezs

Sivuaaskel-festivaalin ohjelmisto:

- **Ugo Dehaes** (Belgia): *GIRLS* (ryhmäteos), Zodiak 4.–5.2., 2 esitystä. Yhteistuotanto DÉPARTS-verkosto
- **Martin Nachbar** (Saksa): *Repeater* (duetto), Pannuhalli 5.–6.2., 2 esitystä
- **Jan Martens & Peter Seynaeve** (Alankomaat): *Victor* (duetto), Zodiak 7.–8.2., 2 esitystä. Aluekeskustuotanto
- **Raimund Hoghe** (Saksa): *Pas de Deux* (duetto), Pannuhalli 7.–8.2., 2 esitystä
- **Martin Nachbar** (Saksa): *Archive of the Body* (luentoesitys), Pannuhalli 9.2., 1 esitys
- **Elina Pirinen:** *Personal Symphonic Moment* (ryhmäteos 2013), Zodiak 9.2., 2 esitystä. Aluekeskustuotanto

Festivaalilauantaina järjestettiin seminaari ammattilaisten ja ei-ammattilaisten yleistyneestä vuorovaikutuksesta nykytanssitaiteesta kysymyksellä *Kuka saa tanssia? – arvokeskustelua ja konkretiaa*. **Raimund Hoghe** piti kaksi yleisöluentoa omasta teosajattelustaan sekä työstään **Pina Bauschin** pitkäaikaisena luottodramaturgina. **Martin Nachbarin** fyysisen dramaturgian workshop *Calling past Ghosts* oli tarkoitettu tanssin ja esitystaiteen ammattilaisille. **Kati Korosuon** *Dances to a beat* -työpajassa harjoitettiin hetkessä syntyvän koreografian tekemiseen perustuvia tekniikoita.

Sivuaaskel-festivaalin kuratoinnista vastasivat Zodiakin taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** ja koreografi **Jenni Koistinen**.

Sivuaaskel-festivaali osoittaa konkreettisesti Kaapelitehtaan katsomoiden riittämättömyyden sekä Zodiakin omalla näyttämöllä että Pannuhallissa, kun festivaalin yleisömäärä toistuvasti ylittää katsomokapasiteetin. Sivuaaskel 2014 saavutti yleisötavoitteen, joka oli sataprosenttinen täyttöaste pienillä katsomopotentiaaleilla (72/84/117 paikkaa). Täyttöasteeksi muodostui keskimäärin 104 %, kun katsomopaikkojen lisäksi otettiin käyttöön porraskaikkia.

Festivaalin kokonaiskävijämäärä oli 1 296. Maksullisia esityksiä oli 11 ja niissä katsojia 1 116; keskimääräinen katsojaluku esitystä kohden oli 101. Myytyjen lippujen määrä kasvoi 2 % edellisvuodesta huolimatta kahta esityskertaa suppeammasta ohjelmistosta. Ilmaistapahtumat – luennot ja taiteilijatapaa- miset – keräsivät yhteensä 139 osallistujaa. Ammattilaiskursseille osallistui 41 tanssitaiteilijaa.

Vuoden 2015 Sivuaaskel-festivaalin järjestelyt aloitettiin syksyllä 2014.

2.5. Mamuska Helsinki

Zodiakin Mamuska Helsinki on avoin, poikkitaiteellinen ja avantgardistinen esitysklubi. Mamuska tarjoaa puitteet luovalle, sosiaaliselle tapahtumalle, johon mahtuu niin keikeleitä performansseja, lyhyitä mestariteoksia, villejä ideoita kuin leikkisää järjettömyyttäkin. Mamuskan taustalla on ajatus totuttujen esittämisrituaalien rikkomisesta sekä taiteilijoiden ja yleisön saattamisesta yhteen hauskaalla ja positiivisella tavalla. Ilta koostuu lyhyistä, enintään 10 minuutin esityksistä ja rennosti illanvietosta. Mamuskaesitykset on valittu ilmoittautumisjärjestyksessä, ilman ennakkosensuuria.

Mamuska Helsinki on osa kansainvälistä Mamuska Nights -tapahtumaverkostoa. Kansainväliseen Mamuska-konseptiin kuuluu, että esiintyjille ei makseta esityskorvauksia, vaan koko tapahtuma perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhdessä tekemiseen. Vastaavasti yleisöllä on tapahtumaan vapaa pääsy.

Kertomusvuonna tunnelmallinen ja monitaiteellinen Mamuska Helsinki jalkautui Zodiakin Minun nimeni on -yhteisötaideprojektin puitteissa Kannelmäkeen, ravintola Kannel-Krouviin Sitratorille 5.12. Mamuskassa nähtiin tasa-arvoisessa hengessä sekä ammattilaisten että taideharrastajien esityksiä ja MNO-hankkeen musiikki- ja tanssivideotyöpajan yhteisesitys. Klubijärjestelyistä vastasi MNO-työryhmä.

Valtteri Raekallio: *Edustaja* / Kuva: Valtteri Raekallio

2.6. Z-free

Zodiakin lanseeraaman Z-free-esityskonseptin ajatuksena on tarjota valituille taiteilijoille mahdollisuus avata julkisesti työskentelytapoja, kehitellä ideoita ja ottaa yleisö mukaan työprosessiin. Z-free on yleisölle maksuton, kevyen rakenteen tapahtuma, joka toteutetaan harjoitussalissa ilman mittavaa esitystekniikkaa.

Vuonna 2014 Z-freen puitteissa työskenteli ja esittäytyi teosaiheineen tai metodeineen 7 tanssitaiteilijaa/työryhmää. Z-freen tarkoituksenmukaisuudesta ja käyttökelpoisuudesta tanssiteosten ja niiden ilmaisukeinojen kehittämisen muotoina kertoo, että kaikki valitut työryhmät ja teokset hakivat nimenomaan Z-free-konseptiin, eivät varsinaiseen ohjelmistoon.

Kevät 2014:

Arja Tiili: *Peltirumpu*; **Emmi Venna:** *bodymindfuck*; **Samuli Nordberg:** *Project K*; **Saara Töyrylä & Andrius Katinas:** *Zodiac Z-Free*

Syksy 2014:

Valtteri Raekallio: *Edustaja*; **Reetta-Kaisa Iles:** *Soolo keuholle ja äänelle*; **Jenni Koistinen & Aune Kallinen:** *Sädekehistä – täydellisen politiikkaa*; **Saara Töyrylä & Andrius Katinas:** *Zodiac Z-Free*

2.7. Kiertue-esitykset

Kiertue-esitysten mahdollistaminen on tärkeä osa Zodiakin toimintaa tanssin aluekeskuksena. Zodiak pyrkii edesauttamaan kiertue-esitysten toteutumista ja taiteilijoiden työllistymismahdollisuuksia sekä Suomessa että ulkomailla.

Zodiakin tuotantoa nähtiin kotimaisilla ja kansainvälisillä tanssifestivaaleilla sekä muissa tapahtumissa ja yhteyksissä.

Zodiakin tuotannoilla oli vuonna 2014 keskuksen ulkopuolella, kotimaassa ja ulkomailla esityksiä yhteensä 48 (+5/12 %) ja näissä katsojia 6 386 (+3 541/+124 %). Kiertue-esityksiä oli 20 eri teoksella; kotimaassa liikkui 12 teosta ja ulkomailla 13. Kiertue-esityksiä Suomessa oli 20 ja katsojia 3 085 (+2 055/19 %). Ulkomailla esityskertoja oli 28 ja katsojia 3 301 (+1 486/82 %). Ulkomailla esitykset suuntautuivat 8 eri maahan ja 11 kaupunkiin.

Mikko Hyvönen: *Organic Synthetic* / Kuva: Timo Wright

KIERTUE-ESITYKSET KOTIMAASSA:

- Elina Pirinen: *Personal Symphonic Moment* (Barker-teatteri Turku 25.–26.1.)
- Joonas Halonen: *Straight* (Kokkolan kaupunginteatteri, Kokkolan talvitanssit 14.2.; Jyväskylän kaupunginteatteri, Alwar Urban -festivaali 24.5.)
- Sonya Lindfors: *Noir?* (Kulttuuritalo Valve, Oulun lasten ja nuorten festivaali 24.5.; Hällä-näyttämö, Tampereen Teatterikesä 5.–6.8.; Jyväskylän kaupunginteatteri, Tanssin aika -festivaali 26.9.)
- Maija Hirvanen: *On Ice* (Täydenkuun tanssit, Pyhäjärvi Keskuskoulu 22.7.)
- Katariina Numminen & Co: *Zoo* (Tampereen teatterikesä, Teatterimonttu 6.–7.8.)
- Satu Herrala, Eeva Muilu, Anna Mustonen & Masi Tiitta: *Nature Dances* (demo; *Keđja Encounter Maarianhamina 2014* 7.8.)
- Sari Palmgren: *The Earth Song* (*Keđja Encounter Maarianhamina 2014* 9.8.)
- Maija Hirvanen: *Days without Names* (demo; Aalto-yliopisto, Arabia Helsinki 2.9.)
- Virva Talonen: *Vuosirenkait* (Manilla, Tehdasfestivaali, Turku 21.9.)
- Masi Tiitta: *Sotilas* (Joensuun kaupunginteatteri, Yksin sateessa -festivaali 4.12.)
- Jeremy Wade: *Death Asshole Rave Video* (Joensuun kaupunginteatteri, Yksin sateessa -festivaali 5.12.)
- Carl Knif: *Red* (Mediakeskus Lume, Helsinki 4.–7.12.)

KIERTUE-ESITYKSET ULKOMAILLA:

- Kosei Sakamoto: *Haigafuru – ash is falling* (Kanagawa Arts Theatre, TPAM, Yokohama, Japani 16.2.)
- Ervi Sirén: *KITE* (Kanagawa Arts Theatre, TPAM, Yokohama, Japani 16.2.)
- Elina Pirinen: *Lover of the Pianist* (Hong Kong Cultural Centre, Hong Kong Arts Festival, Kiina 18.3.)
- Favela Vera Ortiz: *Koreografian vastaanotto* (Babel Art Space, Multiplié Festival, Trondheim, Norja 2.4.)
- Anna Maria Häkkinen & Jarkko Partanen: *DIG MY JOCKEY – Live version* (Norrlands Operan, Aerowaves Spring Forward Festival, Uumaja, Ruotsi 27.4.; The Place, Currency Festival, Lontoo, Englanti 5.11.; Black Box Theatre, ICE HOT Nordic Platform, Oslo, Norja 11.12.)
- Sonya Lindfors: *Noir?* (THTR RMPE, Festival Schöne Aussicht, Stuttgart, Saksa 17.–18.5.)
- Maija Hirvanen: *For Those Who Have Time* (Theater Kikker, SPRING Festival, Utrecht, Hollanti 23.–24.5.; Sadler's Wells, Lilian Baylis Studio, Lontoo, Englanti 10.–11.10.)
- Maija Hirvanen: *On Ice* (Theaterdiscounter, Berliini, Saksa 14.–15.6.)
- Mikko Hyvönen: *Organic Synthetic* (PAF Performing Arts Forum, St Erme, Ranska 22.8.; Künstlerhaus Mousonturm, Be Wild Stay Cool -festivaali, Frankfurt, Saksa 11.–12.10.)
- Katariina Numminen & Co: *Zoo* (Künstlerhaus Mousonturm, Be Wild Stay Cool -festivaali, Frankfurt, Saksa 4.–5.10.)
- Elina Pirinen: *Personal Symphonic Moment* (Künstlerhaus Mousonturm, Be Wild Stay Cool -festivaali, Frankfurt, Saksa 6.–7.10.)
- Eeva Muilu & Milja Sarkola: *Ihmisen asussa* (Künstlerhaus Mousonturm, Be Wild Stay Cool -festivaali, Frankfurt, Saksa 11.–12.10.)
- Masi Tiitta: *Sotilas* (Black Box Theatre, ICE HOT Nordic Platform, Oslo, Norja 11.12.)

3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

3.1. Esitysvienti ja esitysviennin yhteistyöverkostot

Zodiak jatkoi kansainvälisen esitysviennin kehittämistyötään. Esitysvienti on pääasiassa kysyntälähtöistä, mutta yhä tärkeämmässä roolissa ovat myös erilaiset yhteistyöverkostot. Verkostojen kautta on mahdollista vahvistaa Zodiakin kansainvälistä brändiä ja tunnettuutta sekä sitouttaa eri maiden partnerit pitkäjänteiseen esitysvaihtoon.

Vuoden 2014 aikana Zodiak keskittyi esitysvaihto- ja residenssiohjelmiin ja niissä toimimiseen jo luotujen kontaktien ja vientipotentialien hyödyntämiseksi ja realisoinniseksi. Tämä toiminta sai merkittävää tukea keskeisten tanssitoimijoiden muodostamasta eurooppalaisesta DÉPARTS-verkostosta. DÉPARTS-hanke päättyi 30.4.2014, mutta sen uusi muoto [DNA] Departures and Arrivals sai rahoituksen 1.10.2014 alkaen vuosille 2014–2018 EU:n Luova Eurooppa -ohjelmasta. Myös [DNA]-ohjelma soveltui hyvin Zodiakin kokonaisvaltaiseen toiminta-ajatukseseen ja avaa uusia yhteistuotanto-, vierailutus-, laadunkehittämis- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia suomalaistaiteilijoille.

Vuonna 2014 Zodiakin 13 eri teoksella oli ulkomailla 24 esityskertaa 3 262 katsojalle. Esitykset suuntautuivat 8 eri maahan ja 11 kaupunkiin.

DÉPARTS / [DNA]

DÉPARTS (Practices for an integrated development of European contemporary dance) oli eurooppalaisten tanssitoimijoiden muodostama verkosto. Verkosto kehittyi Anne Theresa de Keersmaekerin Brysseliin perustaman PARTS-koulun (Performing Arts Research and Training Studios) aloitteesta. DÉPARTS perustettiin vuonna 2001, tavoitteenaan laajentaa PARTS:n vaikutuspiiriä ja edesauttaa opiskelijoiden sijoittumista kentälle.

DÉPARTS-ohjelman partneriorganisaatiot olivat: PARTS (Bryssel, Belgia), Alcantara (Lissabon, Portugali), Bimeras (Istanbul, Turkki), CDC Toulouse (Toulouse, Ranska), Forum Dança (Lissabon, Portugali), Hebbel am Ufer (Berliini, Saksa), Kunstencentrum Vooruit (Ghent, Belgia), Kunstencentrum Buda (Kortrijk, Belgia), MDT (Tukholma, Ruotsi), PACT Zollverein (Essen, Saksa), Springdance (Utrecht, Hollanti), Trafó (Budapest, Unkari) sekä Zodiak (Helsinki, Suomi).

Partnerit toteuttivat koulutukseen, yhteistuotantoihin ja esityksiin liittyvää toimintaa. Verkoston kokouksissa sovittiin yhdessä toimintalinjat ja -periaatteet, mutta kukin partneri sai itsenäisesti päättää oman toimintansa sisällöstä ja toteutuksesta. Toimintakustannukset ja kaantuivat puoliksi partnerin ja verkoston EU-rahoituksen kesken.

Ugo Dehaes: GIRLS / Kuva: Clara Hermans

Kevätkaudella, 30.4.2014 päättyneen DÉPARTS-ohjelman puitteissa tuotettiin **Mikko Hyvösen** kantaesitys *Organic synthetic* sekä vierailutettiin **Ugo Dehaesin** ryhmäteos *GIRLS* Sivuaskel-festivaalilla. Ohjelmaan kuului myös Zodiakin kansainvälisiä ammattilaiskursseja, residenssejä ja mentorointitoimintaa sekä teosten promotointia. Kevään aikana pidettiin yksi verkostokokous Toulousessa Ranskassa 10.–11.2.2014. Hankkeen lopporaportti jätettiin heinäkuussa 2014.

Uudistettu [DNA] DEPARTURES AND ARRIVALS -ohjelma jatkaa päättyneen DÉPARTS-hankkeen toimintaa. [DNA] sai EU:n Luova Eurooppa -ohjelman rahoituksen ajanjaksolle 1.10.2014–30.9.2018. [DNA]:n kohderyhmä ei rajoitu vain PARTS:n oppilaisiin, vaan laajemmin nuoriin tanssitaiteilijoihin Euroopassa. Zodiak sai uuteen ohjelmaan partnerikouluksi mukaan Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun (TeaK) ja voi ohjelman kautta tarjota tukea TeaK:sta vuoden 2008 jälkeen valmistuneille alle 36-vuotiaille koreografeille.

Tanssitaiteilijoiden nuorta sukupolvea tukevat [DNA]-ohjelman toimenpiteet on strukturoitu seuraavien kriteerien mukaan:

- PANORAMA-taiteilijat: Hankkeella tuetaan nuoria koreografeja, jotka ovat valmistuneet vuonna 2008 tai myöhemmin PARTS:sta, muista valikoiduista eurooppalaisista tanssioppilaitoksista tai alueilta, joissa tanssin tukijärjestelmä on heikko.
- FOCUS-ryhmä: Partnerit valitsevat 6–8 koreografiaa, jotka ovat projektin alkaessa 36-vuotiaita tai nuorempia. Focus-taiteilijoiden työtä seurataan jatkuvasti ja tuetaan tuntuvasti 2 vuoden jakson ajan. Focus-ryhmä uusitaan kahden vuoden jälkeen.

Ensimmäisen kahden vuoden ajan (2014–2016) FOCUS-ryhmä koostuu seitsemästä nuoresta koreografista: **Marlene Monteiro Freitas** (Portugali); **Sandra Iché** (Ranska); **Veli Lehtovaara** (Suomi); **Michiel Vandeveld** (Belgia); **Benjamin Vandewalle** (Belgia); **Georgia Var-**

darou (Kreikka) ja **Andros Zins-Browne** (Iso-Britannia). Kahden vuoden jälkeen FOCUS-ryhmä muotoutuu uudelleen osan jatkaessa ryhmässä ja uusien taiteilijoiden tullessa mukaan.

Uusina maina [DNA]-verkostoon liittyivät Kreikka, Latvia ja Serbia. Projektia koordinoi PARTS ja mukana on 12 partneria sekä useita yhteistyötahoja. Verkoston käynnistämiskokous järjestettiin 28.–29.10.2014 PACT Zollvereinissa, Essenissä Saksassa. FOCUS-ryhmän taiteilijat olivat mukana kokouksessa esittelemässä työtään ja tulevia projektejaan.

DNA-ohjelman partneriorganisaatiot ovat: PARTS (Bryssel, Belgia), Alcantara (Lissabon, Portugali), Hellenic festival (Ateena, Kreikka), CDC Toulouse (Toulouse, Ranska), Hebbel am Ufer (Berliini, Saksa), Kunstencentrum Vooruit (Ghent, Belgia), New Theatre Institute of Latvia (Riika, Latvia), MDT (Tukholma, Ruotsi), PACT Zollverein (Essen, Saksa), Spring (Utrecht, Hollanti), Trafó (Budapest, Unkari), Station Service for contemporary dance (Belgrad, Serbia) sekä Zodiak (Helsinki, Suomi).

Nordic-Baltic Touring Network

Zodiak on mukana uudessa, vuonna 2013 käynnistetyssä **Nordic-Baltic Touring Networkissa**. Pitkään suunnitella ollut pohjoismais-balttilainen tanssitoimijoiden kiertueverkosto sai alkunsa **Keöja**-hankkeen puitteissa toimineesta ajatushautomosta, johon Zodiak kutsuttiin mukaan. Ajatushautomotyöskentely käsitti neljä tapaamiskertaa joulukuun 2012 ja toukokuun 2014 välillä. Kokoussarjan lopputuloksena päätettiin vuonna 2015 järjestää pilottikiertue, johon osallistuu kuusi verkoston partneria. Pilottikiertueeksi valittiin Zodiakissa vuonna 2012 kantaesitetty **Jyrki Karttusen** *Jeminan monta elämää*. Verkosto sai Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta 35 000 euron tuen pilottikiertueen toteuttamiseen vuonna 2015. Tukea hallinnoi tallinnalainen Estonian Dance Agency.

Nordic-Baltic Touring Networkin tavoitteena on pidentää toiminta-alueella tuotettujen teosten elinkaarta, lisätä taiteilijoiden työllistymismahdollisuuksia, tarjota kiinnostavia, ajankohtaisia teoksia yleisölle sekä vahvistaa tanssialan toimijoiden yhteistyötä ja edistää tiedonvaihtoa.

Nordic-Baltic Touring -verkoston jäsenet: Estonian Dance Agency (Viro), SITE (Ruotsi), Zodiak (Suomi), Dansens Hus (Ruotsi), SL – Association of Independent Theatres (Islanti), Arts Printing House (Liettua), Baltoppen (Tanska), Danse Festival Barents (Norja), Bærum Culture House (Norja), Dansearena Nord (Norja), Itäinen tanssin aluekeskus (Suomi), Pohjanmaan tanssin aluekeskus (Suomi) ja Dansehallerne (Tanska).

Verkosto kokoontui vuonna 2014 kaksi kertaa: viimeisessä Keöjan Think Tank -tapaamisessa Kööpenhaminassa 23.–24.5. sekä Oslolla 10.12.

Aerowaves

Aerowaves on Lontoon The Place -teatterin entisen johtajan **John Ashfordin** vetämä verkosto, jossa nelisenkymmentä eurooppalaista tanssialan asiantuntijaa valitsee vuosittaisen haun pohjalta, satojen hakemusten joukosta, 20 mielenkiintoisimman esityksen suositulistan verkoston partnereina toimiville esitystaloille ja festivaaleille.

Vuonna 2014 Zodiak kutsuttiin verkoston uudeksi esityspartneriksi hankekaudelle 2015–2017 ja Aerowavesille myönnettiin toimintavuoden lokakuussa Luova Eurooppa -ohjelman foorumituki.

Lokakuussa 2013 Aerowaves-verkosto valitsi 400 hakijan joukosta Zodiakin tuottaman **Anna Maria Häkkisen** ja **Jarkko Partasen** teoksen *DIG MY JOCKEY – Live version* Aerowaves-kiertueverkoston vuoden 2014 suositulistalle sekä osaksi verkoston **Spring Forward** -festivaalia Uumajassa, Ruotsissa 25.–28.4.2014.

Aerowaves kokoontui vuoden 2015 suositulistan valintakokoukseen 22.–26.10. Ljubljanaan, Sloveniaan. Kokouksessa suositulistalle valittiin kaksi Zodiakin osatuotantoa yli kuudensadan hakemuksen joukosta: **Taneli Törmän** *ZOOM* ja **Carl Knifin** *Red*. Ensimmäistä kertaa Aerowavesin liki kaksikymmenvuotisen historian aikana suositulistalla on nyt kaksi suomalaisteosta.

Les [nouveaux] Repérages

Zodiak on ainoana suomalaisena partnerina mukana 15 maan edustajien muodostamassa **Les [nouveaux] Repérages** -verkostossa. Zodiak lähettää verkoston festivaalille teoksen joka toinen vuosi, toimintavuosi 2014 oli esitysvierailun suhteen väli vuosi.

Les Réperages'n pääjärjestäjä on Centre de Développement Chorégraphique (Lille/Roubaix, Ranska) ja muut jäsenet ovat Tanztendenz München (München, Saksa), Tanzhaus NRW (Düsseldorf, Saksa), Charleroi/Danses (Charleroi, Belgia), Centre de Documentação e pesquisa em dança (Rio de Janeiro, Brasilia), Tangente Montréal (Montreal, Kanada), Tala Dance Center (Zagreb, Kroatia), Mosaico Danza (Torino, Italia), Trois C-L (Luxemburg), Melkweg (Amsterdam, Alankomaat), Balletatro Auditorio Porto (Porto, Portugali), DanceEast (Ipswich, Englanti), ADC Geneve (Geneve, Sveitsi) ja Rencontres de Cartage Tunis (Tunis, Tunisia). Lisäksi ranskalaisjäseninä ovat Centre National de la Danse, (Pariisi), Maison Folie Wazemmes (Lille) ja Collectif Essonne Danse (Pariisin metropolialue).

Les [nouveaux] Reperages -festivaalin ohjelmisto osana laajempaa Grand Bain -festivaalin ohjelmistoa tapahtui 10.-13.4. Lilledssä ja Roubaixissa, Ranskassa. Verkostokokous pidettiin 11.4. 2014. Verkoston jäsenet voivat myös esitellä oman talonsa toimintaa ja taiteilijoita verkostopartnereille sekä verkostokokouksessa että kahdenkeskisissä tapaamisissa.

3.2. Kansainväliset yhteistuotannot

Tanssin kansainvälinen kierrätys tapahtuu nykyään yhä laajemmassa mitassa yhteistuotantoperiaatteella tuottajaverkostoissa. Keskeiset eurooppalaiset tanssitalot, kulttuuri- ja taidekeskukset, tanssifestivaalit ja tanssiryhmät tuottavat ohjelmistojaan yhteistuotantosopimuksilla. Kansainvälisellä tuottajuudella on monitahoinen ja kauaskantoinen merkitys ja vaikutus teosviennin ja -tuonnin välimaastossa.

Vuonna 2014 Zodiak osallistui kolmeen kansainväliseen yhteistuotantoon: DÉPARTS-verkoston tukemaan **Mikko Hyvösen** teokseen *Organic synthetic*, *Keđja*-verkoston residenssiohjelman Wilderness dance tukemaan **Satu Heralan**, **Eeva Muilun**, **Anna Mustosen** ja **Masi Tiitan** ryhmäteokseen *Nature dances* sekä Goethe-Institutin tukemaan Berliinissä asuvan amerikkalaiskoreografi **Jeremy Waden** kantaesitykseen *Death Asshole Rave Video*. Kaikki kolme teosta kantaesitettiin Zodiakissa.

3.3. Residenssivaihto-ohjelmat

Zodiakin tavoitteena on löytää tarkoituksenmukaisia kansainvälisiä vaihto- ja residenssiohjelmia ja -partnereita. Residenssijaksot edesauttavat taiteilijoiden paneutumista teosten taiteelliseen kehittelyyn ja työstämiseen ja siten lisäävät taiteellista laatua. Residenssiohjelmien avulla taiteilijoille tarjoutuu myös mahdollisuus verkostoitua, päästä osaksi paikallista luovaa yhteisöä ja saada uusia virikkeitä. Lisäksi residenssitoiminta on tärkeä väylä esitysviennin ja yhteistuotantojen kehittämiseen.

Alla on lueteltu Zodiakin kansainväliset verkostot ja toimijat, joiden kanssa toimintavuonna tehtiin tai suunniteltiin residenssivaihtoja.

Studios Trade – European Network

Studios Trade on vuonna 2010 käynnistetty eurooppalainen yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on mahdollistaa residenssivaihtoja pienten ja keskisuurten toimijoiden välillä. Studios Trade tarjoaa residenssimahdollisuuksia, ruohonjuuritason verkottumisen ja taiteellisten ideoiden jakamisen eurooppalaistaiteilijoiden kesken.

Jeremy Wade: *Death Asshole Rave Video* / Kuva: Uupi Tirronen

Studios Trade-verkoston perustajajäsenet ovat Studio 11 / resistdance ja Zodiak. Muita jäseniä ovat Pavilion Dance (Englanti), Digital Dance (Englanti), Stéla (Ranska), Compagnie Humaine (Ranska), Vo'Arte (Portugali), Arts Printing House (Liettua) ja Legitimate Bodies Dance Company (Irlanti). Vuosina 2013 ja 2014 verkosto on laajentunut vauhdilla ja siihen on liittynyt useampia eurooppalaisia tanssialan toimijoita verkoston ulkojäseniksi, Suomesta Liisa Pentti + Co sekä K&C Kekäläinen Company.

Verkosto järjesti Studios Trade-toiminnan esittelytilaisuuden sekä verkoston oman kokouksen Düsseldorfin Tanzmessen yhteydessä 28.8.

Suomi–Australia -taiteilijavaihto

Loppuvuodesta 2012 käynnistyneen **PICNIC ON THE EDGE** -taiteilijavaihto-ohjelman ensimmäiset residenssit toteutettiin vuonna 2014. **Maija Hirvanen**, **Satu Herala** ja **Jarkko Partanen** työskentelivät australialaiskoreografien **Jane McKernanin**, **Lizzie Thomsonin** ja **Tim Darbyshiren** kanssa Campbelltown Arts Centressä 3.-22.3. ja Zodiakissa 24.11.-12.12.

Ensimmäinen kolmiviikkoinen työskentelyjakso Australiassa huipentui kaikille avoimeen, Jane McKernanin ja Maija Hirvasen vetämään salonkitapaamiseen **Critical Path** -tanssikeskuksessa Sydneyssä 20.3. sekä projektia esittelevään yleisötapahtumaan **Campbelltown Arts Centressä** 22.3.

Työryhmä jatkoi työskentelyään marras-joulukuussa Helsingissä teemalla Dark Melancholic Post-Post-Soviet Slush Time. Projektia esiteltiin Zodiakin yleisölle avoimessa tilaisuudessa 3.12. sekä kansainväliselle tanssiyhteisölle Osllossa 12.12. osana ICE HOT Nordic Dance Platformin ohjelmaa.

Zodiakin partnereita Suomi–Australia-taiteilijavaihdossa ovat Campbelltown Arts Centre Campbelltownissa ja sydneyläinen koreografinen tutkimuskeskus Critical Path. Vaihto-ohjelmaa tukevat Australia Council for the Arts sekä Tanssin tiedotuskeskus.

Z-lab

Edellisvuonna käynnistettyä Z-lab-residenssitoimintaa jatkettiin toukokuussa 2014. Toiminnan puitteissa koreografeilla ja tanssijoilla on mahdollisuus keskittyä laboratoriomaiseen työskentelyyn ilman teoskeskeisyyden luomaa tuotantopainetta. Työn tuloksia esitellään yleisölle Zodiak Salonki -esitysarjassa.

Choreographers inc. on **Sonya Lindforsin** alullepanema taidehautomo ja esityskonsepti, joka tuo yhteen erilaisia koreografisia näkemyksiä ja -työskentelytapoja. Samalla tarkoituksena on lisätä yhteisöllisyyden tunnetta koreografien kesken, sekä luoda paikka sukupolvien väliselle kohtaamiselle ja ajatustenvaihdolle.

Choreographers inc. työskenteli Zodiak Stagella 30.4.-9.5. Esitykset Zodiak Salongissa nähtiin 10.-11.5.2014.

PICNIC ON THE EDGE / Kuva: Tim Darbyshire

HIAP **(Helsinki International Artist-in-residence Program)**

Uuden tanssin keskus Zodiak on yksi **HIAP:n** (Helsinki International Artist-in-Residence Programme) residenssikeskuksen perustajajäsenistä ja hallinnoijista.

Zodiak ja HIAP tekivät residenssiyhteistyötä vuonna 2014 PICNIC ON THE EDGE -taiteilijavaihto-ohjelman puitteissa.

Eeva Muilu & Milja Sarkola: *Ihmisen asussa* / Kuva: Laura Vuoma

Australia (Sydney ja Melbourne, 16.3.–2.4.)

Zodiakin taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** tutustui Australian tanssin kenttään Sydneyssä ja Melbournessa. Kuorelahti vieraili mm. Zodiakin partneriorganisaatioissa Campbelltown Arts Centressä ja Critical Pathissa. Lisäksi hän tutustui Sydneyn ja Melbournen merkittäviin tanssin- ja esitystaiteen taloihin ja toimijoihin, joista potentiaalisimmiksi yhteistyökumppaneiksi nousivat Performance Space ja Carriageworks Sydneyssä sekä Art House, Dancehouse ja Malthouse Theatre Melbournessa.

IETM (Montpellier, Ranska 15.–19.4.)

Zodiak on **IETM**:n (International Network for Contemporary Performing Arts) jäsen. IETM on laaja kansainvälinen esittävän taiteen verkosto, jonka vuotuisissa kokouksissa kohtaa 400–600 taiteentuottajaa ja -vaihtajaa eri puolilta maailmaa. Tanssin asema IETM:ssä on vahvistunut viime vuosina siten, että vuosikokousten yhteydessä on järjestetty erillisiä tanssiohjelmistoja, seminaareja ja tapaamisia.

Toiminnanjohtaja **Raija Ojala** ja tuottaja **Maija Eränen** osallistuivat Montpellierissä Ranskassa järjestettyyn kevätkokoukseen ja festivaaliin. Kokouksessa he osallistuivat seminaareihin ja työpajoihin, tapasivat taiteilijoita, partnereita ja laajensivat verkostoja sekä seurasivat taiteellista ohjelmaa.

Keöja Encounter (Maarianhamina, 6.–9.8.)

Yhteispohjoismais-balttilainen tanssiverkosto **Keöja** kokoontui Maarianhaminaan nykyisen verkoston päättötapahtumaan.

Zodiakin yleisötyö esittäytyi osana tapahtumaa sekä yleisötyöntekijä **Katja Kirsin** että projektituottaja **Elina Ruoho-Kurolan** toimesta.

Internationale tanzmesse nrw (Düsseldorf, Saksa 27.–30.8.)

Saksassa Düsseldorfissa järjestettävä **internationale tanzmesse nrw** on maailman suurin yksinomaan tanssiin keskittyvä messu- ja verkottumistapahtuma.

Zodiak osallistui Düsseldorfin tanssimessuille omalla messuosastolla, edustamassa olivat taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**, tuottaja **Maija Eränen** sekä tiedottaja **Piia Ahonen**. Edustamisen lisäksi messuilla osallistuttiin paneeleihin ja esittelytilaisuuksiin, seurattiin taiteellista ohjelmaa sekä järjestettiin lukuisia tapaamisia ja kokouksia.

EARS on Helsinki (Helsinki 4.–7.9.)

Syyskuussa Helsingissä järjestettiin **EARS – Europe-Asia Roundtable Sessions**. Yhteistyössä EARS-organisaation kanssa järjestettiin vapaamuotoinen verkostoitumistilaisuus aasialaiskontakteille Zodiakissa sekä double bill -esitys – **Joona Halosen** *Nolla Nolla* ja **Anne Hiekkarannan** *Conus Marmoreus!!!* – osana EARS-tapahtuman ohjelmaa.

Run Wild Stay Cool / Mousonturm (Frankfurt, Saksa 4.–12.10.)

Yksi Euroopan tunnetuimpiin esitystaloihin kuuluva **Künstlerhaus Mousonturm** esitti **Run Wild Stay Cool** -otsikon alla neljä Zodiakin teosta. Esityskokonaisuus oli osa vuoden 2014 Frankfurtin kansainvälisten kirjamessejen Finland.Cool. -tapahtumasateenvarjoa.

Mousonturm valitsi Suomessa yhteistyökumppaniksi Zodiakin, koska talojen esitys- ja tuotantoprofiili on samankaltainen ja sen kuraattoreiden mukaan Zodiak tuottaa suuren osan kansainvälisesti kiinnostavista, suomalaisista nykytanssin kantaesityksistä.

Run Wild Stay Cool käsitti seuraavat teokset:

- **Katariina Numminen & Co:** *Zoo* (2014) 4.–5.10.
- **Elina Pirinen:** *Personal Symphonic Moment* (2013) 6.–7.10.
- **Eeva Muilu ja Milja Sarkola:** *Ihmisen asussa* (2009) 11.–12.10.
- **Mikko Hyvönen:** *Organic synthetic* (2014) 11.–12.10.
- **Juha Valkeapää:** *Executed Stories* [ei Zodiak-tuotanto]

Frankfurtissa oli mukana taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** sekä projektituottaja **Elina Ruoho-Kurola**. Run Wild Stay Cool toteutettiin yhteistyössä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa ja hanketta tuki opetus- ja kulttuuriministeriö.

American Dance Abroad (New York, 4.–12.11.)

Yhdysvaltalainen American Dance Abroad -organisaatio kutsui Zodiakin taiteellisen johtajan **Harri Kuorelahden** tutustumaan newyorkilaiseen tanssin kenttään. ADA kutsui kymmenen kansainvälistä tanssin toimijaa tutustumaan New Yorkin alueen esitystaloihin ja nykytanssin taiteilijoihin ja ryhmiin. Ohjelmaan kuului myös verkostoitumistapahtumia, luentoja, tiedottamista kunkin organisaation taiteellisesta sisältösuunnittelun ajattelusta sekä mielipiteen vaihtoa paikan päällä koetuista esityksistä ja harjoituksista yhdessä paikallisten ammattilais-

Joona Halonen: *Nolla Nolla* / Kuva: Timo Wright

ten ja toimijoiden kanssa. ADA:n pyrkimys on kasvattaa jokavuotisella tapahtumallaan matalankynnyksen kansainvälistä tiedonvaihtoverkostoa.

Asiantuntijamatka (Pietari, Venäjä 23.–24.11.)

Harri Kuorelahti osallistui Teatterin tiedotuskeskuksen Savotta-hankkeen kaksipäiväiselle asiantuntijamatkalle Pietariin marraskuussa. Matkalla tutustuttiin Pietarin nykyteatterin, esitystaiteen ja tanssin esitystaloihin ja taiteilijoihin. Ohjelmaan kuului vierailut Pietarin Suomi-Instituutissa, Aleksandrinsky Theatressa, Bolshoi Drama Teatr:ssa, Skorohod-tuotantokeskuksessa, Dos-tojevski-museon studionäyttämölle sekä esittely Open Stage -hankkeesta.

ICE HOT Nordic Dance Platform (Oslo, Norja 9.–14.12.)

Kolmas pohjoismainen tanssikatselmus **ICE HOT** järjestettiin Oslossa joulukuussa. Taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** ja tuottaja **Maija Eränen** osallistuivat platformiin verkostoituen, tukien ja promotoiden Zodiakin tuotantoja ja projekteja sekä tavaten partnereita.

ICE HOT:n ohjelmistoon jrytettiin kaksi Zodiakin tuotantoa: **Anna Maria Häkkisen** ja **Jarkko Partasen** *DIG MY JOCKEY - Live version* sekä **Masi Tiitan** *Sotilas*. Lisäksi katselmuksen oheishjelmassa esiteltiin **PICNIC ON THE EDGE** -taiteilijavaihto-ohjelmaa.

Made in Nordic Countries

Zodiak osallistui yhteispohjoismaiseen **Made in Nordic Countries** -kirjaan. Teos promotoi pohjoismaisia tanssin, teatterin ja sirkustaiteen toimijoita, ryhmiä ja taiteilijoita. Kirja sisältää 91 eri ryhmää, taiteilijaa ja tuotantotaloa kaikista viidestä pohjoismaasta. Kirjan kustantajana on Danich Arts Agency ja koordinaattorina toimii tukholmalainen tanssitaiteen agenttuuriyhtiö Locoworld.

Maija Hirvanen: Days without Names / Kuva: Aki-Pekka Sinikoski

4. HOUSEKOREOGRAFIT JA MENTOROINTI

4.1. Housekoreografit

Zodiakilla on ollut yli kymmenen vuoden ajan kotimaisia koreografeja koskeva kutsukäytäntö. Sen puitteissa keskus tarjoaa suomalaisille koreografeille työskentelyolosuhteet, joissa heillä on mahdollisuus työskennellä teoskeskeisyyttä pitkäjänteisemmin ja work in progress -periaatteella.

Käytännöllä halutaan tukea sekä jo kokeneiden ja koreografisen ammattikypsyytensä osoittaneiden että myös nuorten, vasta ammattiin astuneiden ja läpimurtonsa kynnyksellä olevien koreografien taiteellista kehitystä. Kutsukoreografit nimetään kahden vuoden periodiksi, jonka aikana he voivat käyttää Zodiakin harjoitustiloja tarvitsemassaan määrin ja esittää teoksiaan Zodiakin ohjelmistossa. Housekoreografien muu työskentely Zodiakissa muotoutuu kunkin yksilöllisten toiveiden ja toimintatapojen mukaan.

Kaksivuotiskauden 2013–2015 Zodiakin housekoreografi toimii koreografi-esitystaiteilijana **Maija Hirvanen**. Vuonna 2014 hän muun muassa valmisti uuden ryhmäteoksen *Days without Names*, toimi PICNIC ON THE EDGE -taiteilijavaihto-ohjelman suomalaisena vastuutaiteilijana sekä esitti aiempia teoksiaan *On Ice* ja *For Those Who Have Time* sekä kotimaassa että ulkomailla.

4.2. Teosten mentorointi ja Z-together

Vuonna 2014 Zodiak kohdisti edelleen resursseja tuottamiensa tanssiteosten taiteellis-ilmallislaadun kehittämiseen.

Harjoituskauden aikana kaikilla kantaesitysproduktioilla oli mahdollisuus käyttää ohjauksen ja dramaturgian ammattilaisia, kokeneita koreografeja tai muita taiteilijoita teosten ohjausassistentteina ja mentorointiapuna. Lisäksi Zodiakin taiteellinen johtaja oli toimintavuonna työryhmien käytettävissä mentorointitehtävissä. Mentorointia käytettiin kiitettävästi.

Z-together-toiminta jatkui vuonna 2014. Z-together on Zodiakin tuotannossa olevien tekijöiden ja työryhmien työkäytäntö, jossa kokoontutaan vuoden mittaan yhteen esittelemään omia teosaihioita ja työvaiheita toisille tekijöille. Toiminta ei ole yleisölle tarkoitettua, vaan kollegiaalista mentorointia ja jakamista muiden Z-taiteilijoiden kanssa. Sen toivotaan edesauttavan koreografia ja työryhmää oman teoksensa kehittämisessä ja valmistamisessa ja näin tukevan paitsi taiteellista työtä, myös koko taiteenalan kehittymistä.

Martin Nachbar / Kuva: Gerhard Ludwig

5. AMMATTILAISKOULUTUS

Zodiak tarjoaa alan ammattilaisille korkeatasoista, ammatillisesti täydentävää ja syventävää kurssitoimintaa nykytanssin eri traditioista, tekniikoista ja työmetodeista. Zodiakin kurssi- ja workshop-toiminta suunnitellaan korkeatasoisten koti- ja ulkomaisten opettajien varaan.

Vuonna 2014 Zodiakissa järjestettiin 12 ammattilaiskurssia ja/tai -työpajaa. Kurseille osallistui 164 tanssi- ja esitystaiteen ammattilaista, keskimäärin 14 osallistujaa/kurssi.

Kurssit ja työpajat:

- **Martin Nachbar** (Saksa): *Calling Past Ghosts – Fyysisen dramaturgian työpaja* 6.–8.2. (Sivuaskel-festivaali; DÉPARTS-ohjelma)
- **Fornier Ortiz**: *Drop and Twist – ammattilaisten aamutunnit* 18.2.–20.3.
- **Philip Channells** (Australia): *Beyond Technique – Searching for authenticity* 7.–11.4. (Yhteistyössä ITAK:n kanssa)
- **Carl Knif**: *Hengitys – katse – tila* 25.–27.4.
- **Kati Korosuo**: *Dances to a beat* 9.–30.5.
- **Sanna Kekäläinen**: *Master class: Katse yksityisessä ja yleisessä – sukupuolen representaatiot* 6.–8.6.
- **Jeremy Wade** (USA/Saksa): *Solidity is just a phase – improvisation, exploration, composition* 20.–21.9.
- **Miguel Gutierrez** (USA): *Making Work* 26.2.–28.3. (HOP Helsinki/Yhteistyössä Tanssin talo ry:n kanssa)
- **Benoît Lachambre** (Kanada): *Challenging and Changing Our Notions About Presence* 30.–31.10. (Yhteistyössä Liikkeellä marraskuussa -festivaalin kanssa)
- **Elina Pirinen**: *Music is the Best* 8.–9.11.
- **Ervi Sirén**: *Ammattilaisten aamutunnit* 24.–29.11.
- **Cris af Enehjelm**: *Sanasta lihaksi ja liikkeeksi* 30.11.–14.12.

6. TANSSIN YLEISÖTYÖ

Kertomusvuonna Zodiakin yleisötyö jakautui kurssitoimintaan ja ohjelmistoon sidottuun yleisötyöhön sekä projektirahoituksen myötä pidempikestoisiin prosesseihin ja yhteisötanssiin. Ohjelmiston yhteydessä yleisötyötä tehtiin kuuden eri teoksen parissa. Vuoden aikana jatkui neljän eri hankekokonaisuuden toteuttaminen: **Minun nimeni on** -yhteisötanssiprojekti, **TALK - taidetta ja liikettä kieltenopetukseen**, **Tanssin portaat** -kehityshanke sekä **Tarinoita elämästämme** -senioriesitykset. Myös Zodiakissa järjestetty kurssitoiminta oli monipuolista ja vilkasta.

Yleisötyön henkilökunta kasvoi, kun Minun nimeni on -hankkeessa aloitti osa- ja määräaikaisena projektituottaja **Ulrika Vilke**. Määräaikainen hanketuottaja **Elina Ruoho-Kurola** käytti puolet työajastaan Zodiakin laajentuneeseen yleisötyöhön yhdessä yleisötyövastaava **Katja Kirsin** kanssa. Yleisötyössä opintoihin liittyvän harjoittelunsa suorittivat kulttuurituottajaopiskelija **Johanna Hurme** (Humak/Jyväskylä) ja ilmaisutaidon opiskelija **Sami Rekola** (Metropolia/Helsinki). Työelämään tutustui Zodiakin yleisötyön kautta kaksi koululaista.

Yleisötyö numeroina:

- 222 erityyppistä yleisö-, koulutus- ja esittelytapahtumaa (650 tapahtumakertaa), 6 391 osallistujaa
- yleisötyökurssit ja -työpajat 169 kurssia joissa yhteensä 588 tapaamista, 2 830 osallistujaa; keskimäärin 17 osallistujaa (kouluissa, hoiva- ja palvelutaloissa, Zodiakissa, muualla kotimaassa ja ulkomailla)
- taiteilijataapaamiset, yleisökeskustelut ja avoimet harjoitukset 24 kertaa, 805 osallistujaa
- esittely- ja seminaariluennot 9, 369 osallistujaa
- muut yleisötyötapahtumat 20, 2 387 osallistujaa
- yleisötyökurssien, -työpajojen ja -hankkeiden opetuksessa ja toteutuksessa on työskennellyt 47 tanssin ja muun alan eri taiteilijaa

TALK-työpaja / Kuva: Uupi Tirronen

Dances to a beat -työpaja / Kuva: Aleks Toivanen

6.1. Kurssit Zodiakissa

Yleisötyöohjelmassa jatkuivat jo suosionsa vakiinnuttaneet kurssit: omaan liikkumiseen sekä liiketietoisuuden ja kehollisen kokemuksen kehittämiseen tähtäävät **Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä** -perus- ja jatkokurssit, **Seniorityöpajat** sekä **Repeat-Pause-Edit** -kännykkäelokuvatyöpaja nuorille. Kännykkäelokuvatyöpajan yhteydessä tehtiin jälleen yhteistyötä m-cultin, Teatterimuseon, Suomen valokuvataiteen museon ja Suomen Parkour ry:n kanssa. Uutena kurssikonaisuutena aloitettiin heti suuren suosion saavuttanut **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille** -kurssi ja **Liike kuvaksi** -valokuvakurssi.

Kursseista koreografien omiin teoksiin oli sidottu **Virva Talosen** (*Vuosirenkas*) ja **Maija Mustosen** (*The Greatest Dance Hits*) ohjaamat Tanssi kokemuksena -kurssit. Talosen kurssilaiset kävivät katsomassa ohjaajan teoksen osana kurssiohjelmaa. Mustosen kurssilaiset puolestaan osallistuivat esiintyjinä teokseen. Myös Kulken kulttuurikurssilaisille järjestettiin työpajoja ja teosesittelyjä molempien teosten yhteydessä.

Yhteistyötä Keravan tanssiopiston kanssa jatkettiin *The Greatest Dance Hits* -teoksen yhteydessä. Muita teoksiin liittyviä työpajoja ja alustuksia järjestettiin **Vera Nevanlinnan** *Just*- ja **Sonya Lindforsin** *NOIR?*-teosten yhteydessä. **Elina Pirisen** *Personal Symphonic Moment* -teokseen etsittiin nuoria tyttöjä esiintyjiksi yleisötyön kautta.

Yleisötyökurssit ja -työpajat 2014:

- **Seniorit 1**, ohjaaja **Virva Talonen** 20.1.–10.3.
- **Miesten kurssi**, ohjaaja **Jarkko Partanen** 23.1.–27.2.
- **Kosketuksissa – kosketuksen käytäntöä ja teoriaa**, ohjaaja **Anna Jussilainen** 1.2.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 1**, ohjaaja **Dayron Napoles Rubant** 12.2.–12.3.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 2**, ohjaaja **Emmi Venna** 19.3.–16.4.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 3**, ohjaaja **Carl Knif** 19.3.–16.4.
- **Kosketuksissa – positiivista vuorovaikutusta kontakti-impovisaatioissa**, ohjaaja **Anna Jussilainen** 25.2.–8.4.
- **Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä** -jatkokurssi, ohjaaja **Virva Talonen** 6.3.–10.4.
- **Seniorit 2**, ohjaaja **Jenni Koistinen** 17.3.–12.5.
- **Beyond Technique – Searching for Authenticity**, ohjaaja **Philip Channells** 7.–11.4.
- **Liike kuvaksi**, ohjaaja **Johanna Tirronen** 8.4.–13.5.
- **Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä** -peruskurssi, ohjaaja **Linda Priha** 22.4.–27.5.
- **Dances to a beat**, ohjaaja **Kati Korosuo** 8.–29.5.
- **Repeat-Pause-Edit**, tanssielokuvan kesäkurssi, ohjaajat **Sari Palmgren**, **Jukka Tarvainen**, **Laura Porola**, **Emmi Vainio**, **Tanja Turpeinen** 2.–6.6.

- **Kehonhuollon aamutunnit**, ohjaajat **Jonna Eiskonen** ja **Kirsi Tikka** 20.8.–17.12.
- **Seniorit**-jatkokurssi 1, ohjaaja **Jenni Koistinen** 1.–29.9.
- **Seniorit**-peruskurssi 1, ohjaaja **Jenni Koistinen** 1.–29.9.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 1**, ohjaaja **Valtteri Raekallio** 3.9.–1.10.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 2**, ohjaaja **Anna Mustonen** 2.10.–5.11.
- **Heittäydy liikkeeseen - nykytanssia kaikille 3**, ohjaaja **Maria Saivosalmi** 12.11.–10.12.
- **Miesten koreografiakurssi**, ohjaaja **Jarkko Partanen** 4.9.–9.10.
- **Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä** -peruskurssi, ohjaaja **Maija Mustonen** 16.9.–21.10.
- **Seniorit**-jatkokurssi 2, ohjaaja **Gabriela Aldana-Kekoni** 6.10.–24.11.
- **Seniorit**-peruskurssi 2, ohjaaja **Gabriela Aldana-Kekoni** 6.10.–24.11.
- **Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä** -jatkokurssi (Tanssia ääneen), ohjaaja **Reetta-Kaisa Iles** 30.10.–11.12.

Minun nimeni on / Kuva: Liisa Södertund

6.2. Minun nimeni on – Kannelmäki

Minun nimeni on -yhteisötanssi- ja yhteisötyöprojekti sai Helsingin kulttuurikeskukselta jatkorahoitusta vuodelle 2014. Työtä jatkettiin Kannelmäen ja Pohjois-Haagan alueella. Hankkeen tuottajaksi kiinnitettiin **Ulrika Vilke**.

Työryhmän lähtökohtana oli osallistujien oma- ja paikallisidentiteetti. Työpajatoiminta sekä työpajoista johtavat esitykset ja paikallistapahtumat olivat toiminnan keskiössä. Erilaisten työpajojen kautta projekti on tavoittanut useita yhteistyötahoja sekä kohtaamisia alueen asukkaiden kanssa. Toiminnan suuntana oli projektin jatkumo tuleville vuosille. Kannelmäen ja Pohjois-Haagan alueella järjestettiin kahdeksan eri työpajakokonaisuutta, kaksi eri valokuvanäyttelyä, osallistujien tekemiä tanssivideoita ja kuusi eri esitystä, joista suurimuotoisimmat olivat **Flash**

Mob kauppakeskus Kaaressa ja **Mamuska Helsinki** -klubi Kannel-Krouvissa.

Minun nimeni on -hankkeessa työskenteli 7 taiteilijaa ajalla 1.9.–15.12.:

- Koreografi **Jenni Koistinen**, taiteellinen vastaava, koreografi ja työpajaohjaus
- Tanssija-koreografi **Sari Palmgren**, video-ohjaus ja editointi, työpajaohjaus, Flash Mob suunnittelu ja toteutus, Mamuska-klubin suunnittelu ja toteutus
- Tanssija **Jukka Tarvainen**, parkour-työpajaohjaus, Mamuska-klubin suunnittelu ja toteutus
- Tanssija **Dayron Napoles Rubant**, työpajaohjaus
- Valokuvaaja **Liisa Södertund**, työpajaohjaus, projektin kuvaus ja valokuvanäyttelyn toteutus
- Muusikko/äänisuunnittelija **Tuomas Norvio**, työpajaohjaus ja musiikin sävellys ja äänisuunnittelu
- Valoteknikko **Johannes Hallikas**, Mamuska-klubin valosuunnittelu ja toteutus
- Tuottaja **Ulrika Vilke**, projektin tuotanto ja tiedotus
- Yleisötyövastaava **Katja Kirsi**, projektin johtaminen

Minun nimeni on -projektissa Kannelmäessä oli 233 osallistujaa ja sen tapahtumissa yleisöä 1 408.

Yhteisötanssi- ja yhteisötyöprojekti jatkaa toimintaansa vuonna 2015. Hankkeeseen voi tutustua osoitteissa: minunnimeni.blogspot.fi ja www.facebook.com/mnozodiak (Facebook Minun nimeni on -yhteisötanssi- ja yhteisötyöprojekti).

6.3. Tanssin portaat

Hanketuottaja **Elina Ruoho-Kurola** aloitti syksyllä 2013 kehittämisprojektin, jonka tarkoituksena oli kehittää **Tanssin portaat** -työpajamenetelmää ja sen markkinointia sekä arvioida työpajojen jatkototeutusmahdollisuuksia. Kehittämisprojektia tukivat Alfred Kordelinin säätiö ja Suomen Kulttuurirahasto. Projekti saatiin päätökseen vuoden lopussa.

Vuosien 2013–2014 hankkeen aikana toteutettiin yhteensä 15 erillistä työpajaa 13 eri vanhusten hoitolaitoksessa pääkaupunkiseudulla. Työpajojen aikana kokeiltiin erilaisia toteuttamistapoja, kehitettiin toimintatapoja mm. työpajassa käytettyjen harjoitteiden osalta sekä kerättiin aktiivisesti palautetta työpajoihin osallistuneelta hoitohenkilöstöltä ja hoitolaitosten johtajilta/esimiehiltä. Lisäksi toteutettiin kaksi erillistä pitkäkestoisempaa työskentelyperiodia, ”Tanssin portaat residenssiä” Kontulan monipuolisessa palvelukeskuksessa sekä Kivelän vanhustenkeskuksessa. Hankerahoituksella järjestettiin myös lisäkoulutusta työpajaohjaajina toimiville neljälle tanssitaiteilijalle: **Sanna From**, **Roosa-Johanna Ikäheimo**, **Elli Isokoski** ja **Jenna Rignell**.

TALK-työpaja / Kuva: Uupi Tirronen

6.4. Tarinoita elämästämme

Zodiakissa on aktiivinen ryhmä senioreja, jotka ovat jo useamman vuoden ajan käyneet säännöllisesti Zodiakin Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä -kursseilla ja rikastuttaneet Zodiakin yhteisöä aktiivisina katsojina ja tapahtumaosallistujina. **Gabriela Aldana-Kekoni** ohjasi *Tarinoita elämästämme* -esityksestä (2012) vuorovaikutteisen työpajaesityksen vuonna 2013. Palvelukotiesitys sai lämpimän vastaanoton ja vuonna 2014 se vieraili 11 eri palvelukodissa Helsingissä. Esiintyjinä ja työpajaohjaajina toimivat Zodiakin senioriryhmän vapaaehtoiset tanssijat. *Tarinoita elämästämme* -esityksen tuottamisesta vastasi **Elina Ruoho-Kurola**. Toimintaa on tukenut Alfred Korde-
linin säätiö. Kiertue jatkuu vuonna 2015.

6.5. TALK – taidetta ja liikettä kieltenopetukseen

Zodiakin yleisötyössä on kehitetty monikielinen työpajamenetelmä, joka yhdistää tanssitaiteen ja seitsemän eri kielen (ranska, saksa, espanja, venäjä, ruotsi, englantia ja suomi toisena kielenä) opiskelun ja kulttuuriin tutustumisen. TALK on kolmivuotinen hanke (2013-2016), jonka tavoitteena on pitkäkestoisen työn avulla kehittää Zodiakin kielityöpajojen sisältöä ja menetelmiä niin, että niistä syntyy kansainvälisesti merkittävä taiteellinen ja moniammatillinen (tanssitaiteilijat ja opettajat) menetelmä kieltenopetukseen.

Vuonna 2014 TALK-hankkeeseen valittiin mukaan 12 eri koulua. Tanssitaiteilijat ohjaavat kielitentunteja säännöllisesti 40 luokassa eri puolilla Helsinkiä. Vuoden aikana järjestettiin kaksi opettajien ja tanssitaiteilijoiden yhteistä seminaaria, joissa keskityttiin moniammatillisen työtteen kehittämiseen. Yhteistyö Suomen Viron-instituutin kanssa jatkui. **Jenni Koistinen** luennoi ja piti työpajan Pohjoismaisen ministerineuvoston Creativity Forumissa Narvassa. **Katja Kirsi** ja **Jenna Rignell** kouluttivat virolaisia suomen kielen opettajia Pärnussa. Suomessa järjestettiin kahdeksan opettajien koulutustilaisuutta ja työpajoja seitsemässä TALK-hankkeen ulkopuolisessa koulussa. TALK-hanke esittäytyi myös Koneen säätiön Monikielinen mieli- sekä Helsingin opetusviraston European Day of Languages -tapahtumassa.

TALK-hankkeessa ohjaajina toimivat **Jenna Rignell, Sanna From, Riina Hannuksela, Annina Tuhkunen, Hanna Ahti** ja **Jenni Koistinen**. Yhteistyötä tehtiin pääkaupunkiseudun koulujen, Helsingin opetusviraston, Suomen Viron-instituutin, Helsingin erilaiset oppijat ry:n, Maailma koulussa -hankkeen, Pohjoismaisen ministerineuvoston, Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen, Etelä-Suomen liikunta ja urheilun (ESLU), Annantalon Minä-hankkeen, Helsingin kieltenopettajat ry:n, Ruotsin opettajat ry:n ja Espanjan opettajat ry:n kanssa.

Hanketta tukivat Koneen Säätiö, Suomen Kulttuurirahasto ja Alfred Korde-
linin säätiö.

6.6. Muu yleisötyö

Zodiakin yleisötyötä, Zodiakia ja nykytanssia esiteltiin luennoilla ja seminaareissa. Luentoja pidettiin Metropolia ammattikorkeakoulun, Arcadian ja Etelä-Pohjanmaanopiston opiskelijoille. Zodiakia ja yleisötyötä esiteltiin Helsingin kaupungin kulttuurikavereille ja Suomen Teatterit ry:n tanssitoimijoiden neuvottelukunnalle. Lisäksi yleisötyötä esiteltiin Keöja-verkoston työpajassa Maarianhaminassa.

Uutena yleisötyön aihealueena järjestettiin esteettömän tanssin koulutus. Ohjaajana toimi australialainen **Philip Channels**. Viiden päivän kurssille osallistui 15 tanssijaa, tanssinopettajaa sekä vammaistyön parissa työskentelevää ohjaajaa. Kurssin aikana tehtiin yhteistyötä Käpylän peruskoulun EHA- ja TOI-ryhmien oppilaiden ja opettajien kanssa. Yhteistyö jatkui syksyllä viikoittaisten integroidun tanssin tuntien merkeissä Käpylän peruskoululla. Tunteja ohjasi kurssille osallistunut tanssija, tanssinopettaja **Riina Hannuksela**. Tunnit jatkuvat säännöllisinä vuonna 2015.

7. VIESTINTÄ

Zodiakin tiedotus- ja markkinointistrategian pääviesti vuonna 2014 oli Zodiak yhteisöllisenä, ennakkoluulottomana ja ajankohtaisena kulttuuritoimijana ja -foorumina sekä alansa edelläkävijänä.

Viestinnän uudistustyötä jatkettiin vuonna 2014 tavoitteena kehittää ja syventää olemassa olevia yleisösuhteita ja houkutella uusia, kulttuurisesti aktiivisia yleisöjä nykytanssin piiriin. Zodiakin markkinoinnille, viestinnälle ja yleisösuhteelle etsittiin uusia, ajankäytöllisiä ja innovatiivisia keinoja ja mainos- ja tiedotusväyliä sosiaalisessa mediassa. Videoiden käyttöä verkkoyhteisöissä hyödynnettiin entistä laajemmin ja monipuolisemmin.

7.1. Tiedotuskanavat

Pääasiallisena viestintä- ja markkinointikanavana toimi Zodiakin verkkosivusto **www.zodiak.fi**. Korkealaatuiset kotisivut tarjoavat yleisölle uusia mahdollisuuksia vuorovaikutukseen tanssitaiteilijoiden ja Zodiakin kanssa, lisäävät tanssitaiteen tunnettuutta ja saavutettavuutta, tarjoavat dokumentaatiomateriaaleja, jakavat tietoa ja osaamista sekä mahdollistavat monipuolisia ja innovatiivisia video-, kuva-, ääni- ja tekstisisältöjä.

Vuoden 2014 aikana zodiak.fi-sivustolla oli 68 199 käyntiä (2013: 66 256). Yksilöityjä kävijöitä oli 43 782 (2013: 37 224). Kävijöiden määrä kasvoi vajaan viidenneksen (18 %) ja käyntimäärä 3 % edellisvuodesta. Edellisen vuoden tapaan kävijät lukivat keskimääräisesti noin kolme sivua käyntikertaa kohden ja viettivät aikaa sivustolla kaksi minuuttia.

Sähköisen uutiskirjeen tilaajakantaa laajennettiin markkinoinnilla uutiskirjettä tehokkaasti muun muassa esitysten yhteydessä. Vuoden 2014 loppuun mennessä uutiskirjeen tilaajarekisterissä oli yhteensä 2 173 Zodiakin ystävää (2013: 1 639). Uutiskirje ilmestyi vuoden aikana 21 kertaa. Kansainväliseen viestintään ja markkinointiin saatiin uutta virtaa englanninkielisen uutiskirjeen myötä. Kansainvälisille promootoreille ja taiteellisille johtajille suunnattu uutiskirje eli newsletter ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa. Newsletterissä kerrottiin Zodiakin teosten esityksistä ulkomailta sekä nostettiin esiin Zodiakin kausiohjelmiston kohokohtia. Tarkkaan kohdennettu newsletter lähetettiin 343 kansainväliselle kontaktille.

Zodiakin verkkoviestinnässä panostetaan kotisivuston rinnalla sosiaaliseen mediaan. Tärkein sosiaalisen median kanava on Zodiakin Facebook-sivusto, jonka perustan muodostaa aktiivinen sisältösuunnittelu ja päivittäminen sekä kiinnostava kuva- ja videomateriaali. Facebookissa hyödynnettiin vuonna 2014 systemaattisesti maksullisia

julkaisuja laajemman näkyvyyden saavuttamiseksi. Zodiakin Facebook-sivulla oli vuoden loppuun mennessä 2 550 aktiivista seuraajaa (2013: 1 902). Facebookin rinnalle perustettiin vuonna 2014 Twitter-tili. Twitter mahdollistaa Facebookia nopeamman ja interaktiivisemmän viestinnän yleisön kanssa. Zodiak keräsi vajaan vuoden aikana 443 Twitter-seuraajaa ja twiittasi esityskausien aikana keskimäärin kaksi kertaa päivässä.

Zodiak markkinoi toimintaansa verkossa myös Google-hakusanamainonnan (AdWords) kautta. Keväällä jatkettiin verkkotiedotuksen ja -markkinoinnin sekä lehdistökontaktointin tukena yhteistyötä luoviin aloihin erikoistuneen viestintä- ja markkinointitoimisto **Creatika Agencyn** kanssa.

Zodiakin kaksikielisen (suomi/englanti) kausiohjelmisto-esityksen painos kevät- ja syyskaudella oli 13 000 kpl. Esityksen sivumäärä oli 48. Ohjelmistoesityksen kaupunkijakelua tehostettiin ja systematisoitiin entisestään. Sivuaskelfestivaalista julkaistiin erillinen kaksikielinen 24-sivuinen esite. Painos oli 4 000 kpl. Molempien esitteiden jakelu keskitettiin pääkaupunkiseudun kulttuurikeskuksiin, opilaitoksiin, kirjastoihin, ravintoloihin ja kahviloihin.

Lehdistötiedotteita julkaistiin vuonna 2014 yhteensä 21 kappaletta.

Vuoden 2014 aikana Zodiakista tai Zodiakin ohjelmistosta tehtyjä juttuja ja teosarvioita julkaistiin säännöllisesti lehdistössä, tärkeimpänä Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet ja alan julkaisut. Laajaa valtakunnallista näkyvyyttä sai Sivuaskel-festivaali ja festivaalilla vierailut **Raimund Hoghe**. Hoghesta tehtiin muun muassa haastattelu YLE TV1:n uutisiin. Runsaasti medianäkyvyyttä saivat myös **Katariina Nummisen & Co:n Zoo**, huhtikuun kolmen miessoolon ilta sekä **Virva Talosen Vuosirenkait**, jota esiteltiin myös YLE TV1:n Strada-ohjelmassa. Radiossa Zodiakin esityksiä käsiteltiin ainakin YLE Radio 1:n Kultakuumeessa sekä Radio Helsingin Taideakatemiassa.

Zodiakin ohjelmistoesitykset 2014

7.2. Markkinointi

Mainonnan painopisteinä olivat vuonna 2014 näkyvä ulkomainonta Helsingissä ja sähköinen mainonta. Sivuaskel-festivaalia mainostettiin 27.1.–2.2. metroissa ja raitiovaunuissa olevilla JCDecaux'n Digiscreeneillä. **Petri Summasen** suunnittelema näyttävä mainos erottui screeneillä edukseen. Syyskaudella Zodiak jakoi Stella Polariksen kanssa ovimainospaikan Lasipalatsin Narinkka-torin puoleisessa päädyssä. Syysesitteen kansikuvaa mukailevat mainokset olivat esillä neljä viikkoa ajalla 29.9.–27.10..

Kesäkuun alussa tuotettiin yhteistyössä mediataiteilija **Timo Wrightin** kanssa uutta videomateriaalia markkinointi- ja promootiotarkoituksiin. Materiaalia hyödynnettiin ensimmäisen kerran Rakkautta & Anarkiaa -festivaalin yhteydessä 21.–28. syyskuuta. Wrightin suunnittelema "Are You Contemporary Enough" -mainospotti pyöri koko festivaalin ajan Narinkka-torilla olleella videoscreenillä kerran tunnissa. Lisäksi mainos esitettiin yhteensä 15 elokuvanäytöksessä Bio Rexissä ja Orionissa.

Verkossa julkaistiin säännöllisesti bannereita Voima Kustannuksen Fifi-verkkojulkaisussa ja kausiluontoisesti Liikekieli.com-sivustolla. Zodiakin ohjelmisto oli esillä myös useiden eri verkkosivustojen ja lehtien esityskalentereissa sekä sähköisillä menopalstoilla. Erityislisän markkinointiin toi vuoden alussa käynnistynyt yhteistyö Tiketin kanssa. Lipunmyyntisopimuksen mukaisesti Zodiakin tapahtumat saivat näkyvyyttä Tiketin uutiskirjeessä ja Facebook-sivulla. Vuoden alussa Zodiakilla oli banneri Tiketin verkkosivulla ja syyskauden ohjelmistoa mainostettiin elokuussa pelkästään Zodiakille omistetulla Tiketti Extra -uutiskirjeellä.

Printtimainonnassa keskityttiin esitystaiteen julkaisuihin sekä kulttuurilehtiin kuten Teatteri&Tanssi, Esitys-lehti, Finnish Dance in Focus ja Voima, sekä esittävän taiteen festivaalikalogeihin ja -lehtiin. Lisäksi Zodiak oli ohjelmistokalenterillaan mukana kevään ja syksyn Väliverhoissa sekä Kulttuurihaitarin kaikissa numeroissa. Zodiak oli myös mukana Kaapelin toimijoiden joulukuun tapahtumia esittelevissä yhteisissä printtimainoksissa.

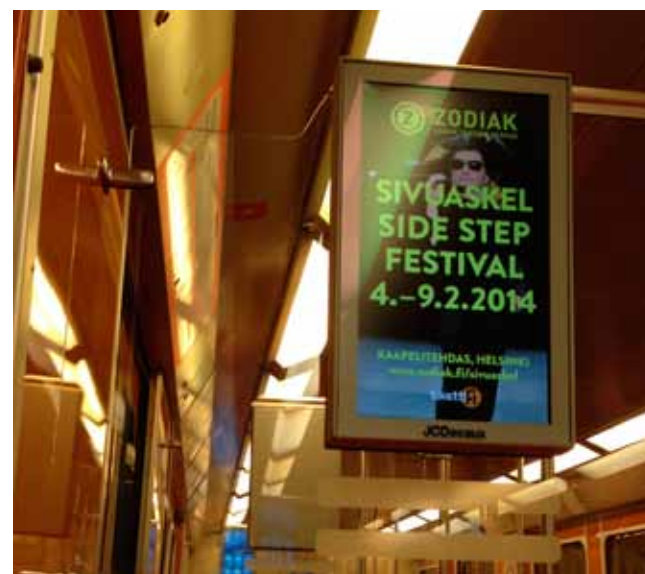
Zodiakin suorapostitus koski etupäässä kausiesitteitä, Sivuaskel-esitettä sekä kutsuvieraille suunnattua markkinointia. Kutsuvieraille toimitettiin esitteiden ohessa kausikutsut, esityskohtaiset kutsumuistutukset lähetettiin sähköpostitse. Lisäksi vuoden mittaan toimitettiin yhteistyössä Kaapelitehtaan kanssa Jätkäsaaren alueen uusille asukkaille lipputarjouksia. Vuoden aikana toteutettiin myös esityskohtaisia lipputarjouskampanjoita teosten teemojen mukaan valikoiduille kohderyhmille.

Yleisölle suunnattuja markkinointituotteita olivat Zodiak-karkit, -kynät ja -kortit, joita jaettiin erilaisissa tapahtumissa.

7.3. Promootio

Zodiakin kantaesitysten tuotantopalveluihin kuului ammattitaitoisen valokuvauksen ja videotaltioinnin tekeminen kustakin teoksesta. Zodiakin valokuvaajina toimivat **Timo Wright**, **Johanna Tirronen** ja **Elina Brotherus**. Lisäksi Timo Wright teki kantaesitysteoksista teaserit, jotka julkaistiin Youtubessa ja Zodiakin verkkosivuilla sekä jaettiin sosiaalisessa mediassa ensi-iltojen alla. **Karin Pennasen** ja syksyllä **Mikael Kanervan** kuvaamat ja editoimat kokopitkät teostallenteet vietiin Zodiakin Vimeo-tilille potentiaalisten asiakkaiden katsottavaksi.

2014 oli kansainvälisten messujen vuosi. Düsseldorfin **international tanzmesse nrw** -messuja ennen toteutettiin uudet promootiokortit kuudesta koreografista: **Joona Halonen**, **Maija Hirvanen**, **Veli Lehtovaara**, **Eeva Muilu**, **Jarkko Partanen** ja **Elina Pirinen**. Kansainvälisenä promootiomateriaalina käytettiin niiden lisäksi vuonna 2010 luotua tuoteperhettä: englanninkielistä yleisesitettä, teoskortteja, kansiota sekä muistikortteja. Näitä materiaaleja yhdistelemällä voitiin promootiointilanteissa koota kullekin yhteistyökumppanille tämän intressejä palveleva kokonaisuus.

8. TILAT JA TEKNIikka

Zodiakin käytössä Kaapelitehtaalla oleva tilakokonaisuus on muotoutunut vuosien mittaan ja suhteessa toiminnan laajenemiseen. Zodiakilla on Kiinteistö Oy Kaapelitalon kanssa 7 erillistä vuokrasopimusta. Ne käsittävät yhteensä 847 m² esitys-, harjoitus-, toimisto- ja varastotiloja.

Tilat: Zodiak-esitystila B-portaan katutasossa (B1/ 380 m²), 2 harjoitustilaa (B2/ 95 m² ja C4/ 180 m²), 3 toimistohuonetta (B1,5/ yht. 110 m²) ja 3 varastotilaa (B-kellari/ 54 m², C4/16 m² ja V-aula 12 m²) ja 2 autopaikkaa.

Zodiak vuokrasi edellisvuosien tavoin lisäesitystilaksi Kaapelitehtaan Pannuhallia. Pannuhallin vuokraaminen oli välttämätöntä laajan ohjelmiston mahdollistamiseksi ja suurimuotoisempien teosten tilavaatimusten täyttämiseksi. Pannuhallia vuokrattiin hieman vajaa 4 kuukautta Sivuaskel-festivaalin lisäksi 5 isommalle teokselle tammi-toukokuussa ja elokuussa. Pannuhallin lisävuokra- ja laitevuokrakustannus oli 21 142 euroa ja ekstralaitevuokrat 5 836 euroa.

Zodiakin ohjelmisto levittäytyi oman Kaapelitehtaan Zodiak-näyttämön (19 teosta), Pannuhallin (12 teosta) ja harjoitusstudioiden ohella (Z-free/8 teosta) Stoaan (3 teosta), Kanneltaloon (2 teosta) ja Kannelkrouviin (Mamuska Helsinki).

Kertomusvuonna investoitiin valokaluston täydennykseen, siistittiin oman näyttämön katsomobodestat sekä tehtiin hankinta uusista katsomotuoleista (120 kpl).

Zodiakissa tapahtuva toiminta ei rajoitu vain Zodiakin omaan ohjelmistoon ja aktiviteettiin, vaan tiloja käytetään tanssitaiteen alalla laajemminkin. Harjoitusaleja käytetään sekä vakiovuoroperiaatteella että tuntikohtaisesti.

Vuonna 2014 Zodiakin harjoitussalit toimivat edelleen vapaamuotoisten kontakti-improvisaatiojamien käytössä. Kontakti-improvisaatiojamien piirissä on vuosittain noin 50 tanssijaa ja opettajaa, keskimäärin 25 osallistujaa/kerta. **DanceAbility Finland** järjesti Zodiakissa edelleen säännöllisesti esteettömän ja integroidun taidetanssin työpajoja. Työpajoihin osallistui niin liikuntaesteisiä kuin vammattomiakin tanssiharrastajia.

Vuonna 2014 Zodiak jatkoi harjoitussaliensa vuokrausta ulkopuolisten käyttöön sikäli kuin oman toiminnan ohessa löytyi saliaikoja. Freelance-tanssitaiteilijoille ja -ryhmille tarjottiin saliaikaa subventoituun hintaan produktioharjoittelua varten.

9. HENKILÖKUNTA

Zodiakin palkkakirjanpidossa oli 195 suomalaista henkilöä (165 vuonna 2013). Lisäksi lähdeveronalaisia esitys- ja opetuspalkkoja maksettiin 36 kansainväliselle taiteilijalle. Ostopalveluita suoritettiin 34 eri toimijalle 66 kertaa. Zodiakin esitys- ja koulutustoiminta tarjosi kaikkiaan 521 produktiokohtaista työtillaisuutta (456 vuonna 2013).

Toteutuneita henkilötyövuosia Zodiakilla oli vuonna 2014 kaikkiaan 25,7, joista tilapäisiä henkilötyövuosia oli 15,5 ja vakinaisia 10,1. Toteutuneita VOS-henkilötyövuosia oli 18,2, kun laskennallinen valtionosuus kertomusvuonna oli 15 henkilötyövuotta. Aluekeskustoiminnan henkilötyövuosia oli 7,4; 5,0 tilapäistä ja 2,4 vakinaista.

9.1. Vakainainen henkilökunta

Zodiakin vakinaiseen henkilökuntaan kuului vuonna 2014 toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja, tuottaja, tiedottaja, yleisötyövästava, tuotantoassistentti, hanketuottaja (määräaikainen), tekninen vastaava/valomestari ja äänimestari.

Vakainainen henkilökunta:

- **Piia Ahonen**, tiedottaja
- **Maija Eränen**, tuottaja
- **Esa Mattila**, äänimestari 20.1.2014 alkaen
- **Katja Kirsi**, yleisötyövästava
- **Harri Kuorelahti**, taiteellinen johtaja
- **Raija Ojala**, toiminnanjohtaja
- **Anna Pöllänen**, tekninen vastaava/valomestari
- **Elina Ruoho-Kurola**, hanketuottaja (määräaikainen)
- **Ella Ruohonen**, tuotantoassistentti

Zodiakin maksuliikenteestä, palkkahallinnosta ja kirjanpidosta vastasi **Marja-Leena Koskelin**/JaMarKos Oy. Zodiakin työterveyshuollosta vastasi **Lääkärikeskus Aava**.

Tuottaja **Ulrika Vilke** kiinnitettiin osa-aikaiseen projektituottajan työsuhteeseen Kannelmäessä toteutettuun Minun nimeni on -yhteisöhankeeseen 18.8. alkaen.

Tanssin Tiedotuskeskuksen OKM:n tuella kiinnittämä määräaikainen kansainvälisten asioiden tuotantoassistentti **Inari Pesonen** työskenteli Zodiakin kansainvälisissä organisoititehtävissä 11.8. alkaen.

Tuntipalkkaisina lipunmyyjinä toimivat **Maria Huhta** ja **Veera-Maria Murtola** ja siivoojina **Maria Huhta** (30.8 saakka) ja **Karima Najih** (2.11. alkaen).

Opiskelija **Silja Kauppinen** Oulusta suoritti työharjoittelua Zodiakin tuotanto- ja viestintätehtävissä työmarkkinatuella 17.9.–19.12..

Katja Kirsi ja Elina Ruoho-Kurola osallistuivat Sibelius Akatemian järjestämään **Yleisöyön ytimessä – yleisöyhteistyön keinot ja johtaminen** -korkea-asteen täydennyskoulutukseen. Koulutus oli vuoden mittainen ja päättyi 16.12.2014. Opintoihin kuului omaan työhön liittyvän lopputyön kirjoittaminen. Katja Kirsi kirjoitti työnsä TALK-hankkeen arvioinnin suunnittelusta ja Elina Ruoho-Kurola Tanssin portaat -menetelmän kehittämishankkeesta. Opintojen laajuus oli 30 opintopistettä.

9.2. Projektityöntekijät, sopimuspalkkaiset ja produktiokohtaiset työsuhteet

Keskuksen graafisena suunnittelijana toimi graafikko **Petri Summanen**/aie tmi. Zodiakin teoskohtaisesta videotuotinnista, editoinnista ja hdv-tuotteistuksesta vastasivat videotaiteilijat **Karin Pennanen** ja **Mikael Kanerva**. Kuvaa ja **Timo Wright** vastasi Zodiakin verkkosivuston ja sosiaalisen median videokonseptin toteutuksesta. Zodiakin teosvalokuvaajina toimivat **Timo Wright**, **Johanna Tirronen**/KuvaUnit ja **Elina Brotherus**.

Zodiakin verkkotiedotuksessa ja -markkinoinnissa jatkettiin keväällä yhteistyötä viestintä- ja markkinointitoimisto **Creatika Agencyn** kanssa tiedotussisältöjen tuottamisessa sekä yleisöjen aktivoinnissa sosiaalisessa mediassa.

Zodiakin tietoteknisestä konsultoinnista ja huollosta vastasi **Teemu Lehto**/Eudoxia ja kontaktirekisterijärjestelmän kehittämisestä **Matti Knaapi**/Gruppo Software.

Sivuaskel-festivaalin tekniseen lisähenkilökuntaan kiinnitettiin 7 henkilöä: **Joonas Genral**, **Mika Haaranen**, **Johannes Hallikas**, **Jani Orbinski**, **Anssi Routanen**, **Petri Tuhkanen** ja **Heikki Paasonen**. Produktiokohtaisesti teknisessä lisähenkilökunnassa työskentelivät vuoden mittaan **Joonas Genral**, **Johannes Hallikas**, **Kaba Assefa** ja **Mateus Manninen**.

Kannelmäen **Minun nimeni on** -hankkeeseen kiinnitettiin pidempiaikaisiin työsuhteisiin 14 taiteilijaa ajanjaksolla 9.9.–15.12..

Zodiakin esitys- ja koulutustoiminta tarjosi 521 produktiokohtaista työtehtävää. Työtilaisuudet jakautuivat seuraavasti: tanssijat 151, opetustehtävät 134, koreografit 41, valosuunnittelijat 37, videosuunnittelijat/videokuvaajat/valokuvaajat 35, äänisuunnittelijat 32, näyttämötekniiset 23, mentorit 14, näyttelijät 10, lavastajat 9, tuottajat/managerit 8, puvustajat/maskeeraajat 7, ohjaajat 4, toimitus/käännös 4, dramaturgit/kirjoittajat 2 ja muut 10.

10. ESITYS-, KATSOJA- JA KÄVIJÄTILASTOT

Zodiakin toiminnan vaikutuspiirissä oli yleisötyö mukaan lukien vuonna 2014 yhteensä 22 609 katsojaa, kokijaa ja osallistujaa 416 tilaisuudessa (359 / 20 673 vuonna 2013). Osallistujamäärä kasvoi 9 % edellisvuoteen verrattuna.

Zodiakin ohjelmistolla oli Helsingissä sekä koti- ja ulkomaan kiertueilla yhteensä 182 esityskertaa ja näissä katsojia 16 054. Esityskertojen 3 %:n laskusta huolimatta katsojamäärä nousi 27 % (3 372 katsojaa). Nousu tapahtui kiertue-esitysten yleisöissä.

Helsingissä esityskertoja oli 134 (-11/8 %) ja katsojia 9 668 (-169/2 %). Sekä kokonaiskatsojamäärä että myytyjen lippujen määrä säilyi Helsingissä edellisvuoden tasolla esityskertojen vähenemisestä huolimatta.

Kiertue-esityksiä kotimaassa ja ulkomailla oli yhteensä 48 (+5) esityskertaa ja niissä 6 386 katsojaa (+3 541/124 %). Ulkomailla esityskertoja oli 28 (+4) ja niissä 3 301 katsojaa (+1 447/80 %); kotimaassa 20 (+1) esityskertaa ja lähes kolminkertainen määrä katsojia: 3 085 (+2 055/199 %).

Zodiakin yleisötyö tavoitti 6 391 osallistujaa (-1 392/18 %) vuonna 2014 osallistujaa ja kokijaa 222 tilaisuudessa (+61/38 %). Yksittäiset kurssi- ja työpajakerrat mukaan luettuna yleisötyön tapaamiskertoja yhteensä 650 (+251/63 %).

11. TALOUS

Uuden tanssin keskus Zodiakin toiminta rahoitetaan lakisääteisellä valtionosuudella, Helsingin kaupungin toiminta-avustuksella, aluekeskustoimintaan saatavilla kulttuurij- ja opetusministeriön ja kaupungin harkinnanvaraisilla avustuksilla, oman toiminnan tuotolla sekä projektiavustuksilla.

11.1. Kokonaistalouden erittely

Vuoden 2014 toteutuneet kokonaiskulut olivat 1 303 857 euroa. Kulut kasvoivat 4 % (55 578 €) edellisvuodesta.

Muuttuvat esitystoiminnan kulut olivat 725 906 euroa (56 %) ja kiinteät kulut 577 918 euroa (45 %). Muuttuvat kulut kasvoivat 7 % (44 885 €), kiinteät 2 % (10 701 €) vuoden 2013 toteumaan verrattuna.

Esitystoiminnan tilapäiset henkilökuntakulut ostopalvelut mukaan lukien olivat 570 571 ja muut tuotantokulut 155 335 euroa. Esitystoiminnan palkkakuluissa oli edellisvuosia enemmän ostopalveluita yhteistuotannoista johtuen. Henkilökuntakulut kasvoivat 4,4 % ja muut tuotantokulut 15,4 % edellisvuodesta. Muiden kulujen kasvu aiheutui matkustuskulujen reippaasta 81 %:n noususta, etenkin kansainvälisen kiertuekysynnän vilkastuessa edellisvuodesta. Esitystoiminnan henkilöstökulut muodostivat 44 % kokonaismenoista ja muut kulut 12 %.

Kiinteät henkilöstökulut ostopalvelut mukaan lukien olivat 378 701 (29 % kuluista), yhdistystoiminnan muut kulut 183 827 (14 %) ja suunnitelmanmukaiset poistot koneista ja esitysteknisistä laitteista 15 390 euroa. Henkilökuntakulut kasvoivat 1,6 % ja muut kiinteät kulut 14,1 % edellisvuodesta. Henkilöstökulujen pieni kasvu johtui edellisvuoden henkilöstömuutosten aiheuttamasta lomapalkkavarauksesta. Muiden kulujen pääasiallinen kasvu tapahtui matkustuskuluissa runsaan kansainvälisen verkostotoiminnan ja kiertue-edustuksen muodossa. Muista kuluista tilojen vuokra- ja ylläpitokulut olivat suurin menoerä 119 302 euroa (9 % kokonaiskuluista) kasvaen 3 %.

Vuoden toteutuneet kokonaistulot olivat 1 299 515 euroa. Tulot kasvoivat 4 % (49 972 €) edellisvuodesta.

Zodiakin esitystoiminnan tuotot olivat 479 050 euroa (37 % kokonaistuloista). Esitystoiminnan tuotot kasvoivat 15 % (61 394 €). Oman toiminnan tuotot kasvoivat peräti 52 % (102 629 €) edellisvuodesta muodostaen 23 % tulonmuodostuksesta. Muut tuotot kasvoivat 88 % (97 286 €) ja lipputulot 6 % (5 343 €). Erityisen runsas kasvu tapahtui kiertue-esitysten vierailukorvauksissa (+87 681 €/254 %) johtuen poikkeuksellisen runsaasta kansainvälisestä kier-

tue- ja tapahtumatoiminnasta, jossa Zodiakin esitykset olivat edustettuina. Kertomusvuonna käytetyt projekti- ja hankeavustukset vähenivät edellisvuodesta 19 % (41 235 €), osin useampivuotisille hankkeille myönnettyjen vuoden 2015 siirtomäärärahojen johdosta.

Vuonna 2014 Zodiakin toimintaan kohdistui erilaisia projektiavustuksia ja hanketukia yhteensä 177 676 euroa (14 % kokonaistuloista): Helsingin kulttuurikeskus/Kannelmäen yhteisöhankeeseen 39 220 (lisäksi siirtomääräraha 10 780 vuodelle 2015); EU/P.A.R.T.S. vzw. (Belgia)/DÉPARTS-ohjelmaan 29 335; Suomen Kulttuurirahasto/Yleisöyhteistyön kehittämiseen 2013–2014 30 000 (siirtomääräraha vuodelta 2013); Kordelinin Säätiö/Yleisöyhteistyön toimintamallien kehittämiseen ja jalkauttamiseen 5 000 (siirtomääräraha vuodelta 2013); OKM/Kulttuuritapahtumatuki Sivuaskel-festivaaliin 14 000; Tanssiarena ry/Sivuaskel-festivaaliin 20 420; Goethe-Institut/ Matka-avustus Sivuaskel-festivaaliin 1 750; Koneen Säätiö/TALK – Taidetta ja liikettä kieltenopetukseen 2013–2016 310 (lisäksi siirtomääräraha 13 190 vuodelle 2015; lisäksi henkilökohtaisia kuukausistipendejä taiteilijoille); Tanssin Tiedotuskeskus/Baltic–Nordic Touring Network -pilottikiertueen valmisteluun 4 000; Tanssin Tiedotuskeskus/JPN–FIN -taiteilija- ja esitysvaihto-ohjelman kuluihin 5 000; UM/ JPN-FIN -taiteilija- ja esitysvaihto-ohjelman matka-tuki 2 000; Suomen Japanin instituutti/JPN-FIN -taiteilija- ja esitysvaihto-ohjelman matka-tuki 1 500; Tanssin Tiedotuskeskus/FIN–AUS -taiteilijavaihto-ohjelman PICNIC ON THE EDGE matka- ja residenssikuluihin Sidneyssä ja Helsingissä 9 600; EU/Keöja-verkosto/Nature Dances -työryhmän residenssikuluihin pohjoismaissa ja Baltiassa 6 993; Helsingin kulttuurikeskus/Kansainvälisen kiertuetoiminnan matkatuki 2 000 sekä eri tahot pienempiä matka-avustuksia kansainväliseen toimintaan yhteensä 9 548,25.

Vuonna 2014 Zodiak – Uuden tanssin keskuksen varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 824 500 euroa (830 581 € vuonna 2013). Rahoitustoiminnan tuotot olivat 274 euroa.

Zodiakin yleisavustukset olivat 820 158 euroa. Avustukset laskivat 1 % (11 000 €). Yleisavustusten yhteinen osuus oli 63 % Zodiakin tulonmuodostuksesta.

Vuonna 2014 Zodiakin valtiolta saama teatteri- ja orkesterilain mukainen laskennallinen valtionosuus oli 323 720 ja harkinnanvarainen lisäavustus 80 000 euroa. VOS-avustus säilyi edellisvuoden tasolla, harkinnanvarainen avustus laski 3 % (3 000 €). OKM:n avustus tanssin aluekeskustoimintaan oli 169 000 euroa laskien 5 % (8 000 €).

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustusten suhteel-

linen osuus oli 44 % Zodiakin tulonmuodostuksesta: VOS 25 %, harkinnanvarainen avustus 6 % ja tanssin aluekeskustuki 13 %.

Helsingin kaupungin toiminta-avustus vuodelle 2014 oli 147 438 euroa ja kaupungin myöntämä tuki tanssin aluekeskustoimintaan 100 000 euroa. Molemmat säilyivät edellisvuoden tasolla. Yhteensä Helsingin kaupungin avustukset kattoivat 19 % Zodiakin tulonmuodostuksesta: toiminta-avustus 11 % ja tanssin aluekeskustuki 8 %.

Zodiak Presents ry:n vuoden 2014 kirjanpidon tulos oli 4 341,58 euroa alijäämäinen. Alijäämä siirrettiin edellisten kausien yli-/ alijäämättilille.

Zodiakin maksukykyisyys on ollut tilikauden aikana hyvä.

11.2. Aluekeskustoiminnan taluserittely

Zodiakin aluekeskustoiminnan toteutuneet kokonaiskulut kertomusvuonna olivat 403 736 ja -tulot 404 094 euroa. Aluekeskuskulujen ja -tulojen kasvu oli 5 %. Aluekeskustoiminnan suhteellinen osuus oli 31 % Zodiakin kokonaistalousvolymista.

Aluekeskuksen esitystoiminnan muuttuvat kulut olivat yhteensä 251 214 euroa (35 % kokonaiskuluista) ja kiinteät kulut 152 512 euroa (26 % kuluista).

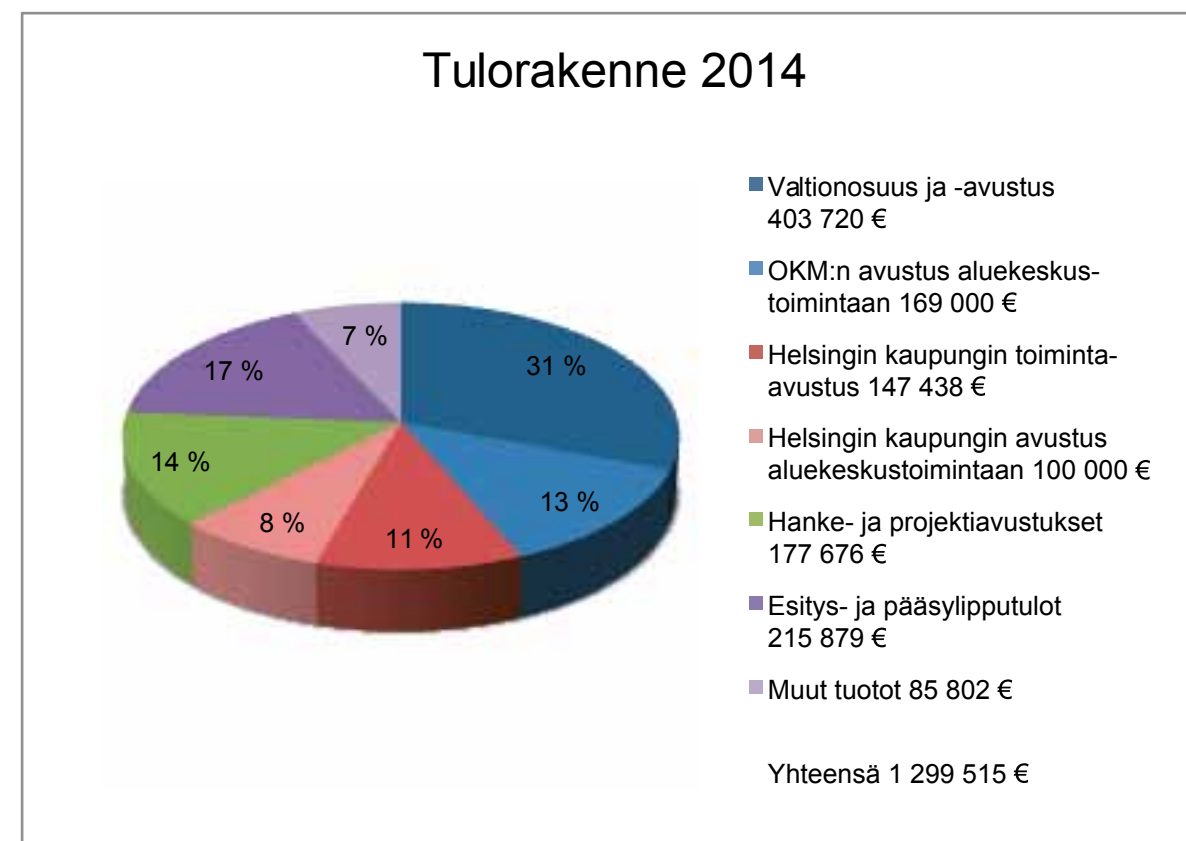
Aluekeskuksen esitystoiminnan henkilökuntakulut olivat 188 055 ja muut tuotantokulut 63 159 euroa. Vakinaiset henkilöstökulut olivat 90 546 ja muut kiinteät kulut 61 966 euroa.

Aluekeskuksen esitystoiminnan tulot olivat 135 094 euroa (28 % esitystoiminnan kokonaistuotoista). Aluekeskustoiminnan omat tuotot 109 149 euroa kasvaen 23 %.

Zodiakin aluekeskustoiminnan yleisavustukset olivat yhteensä 269 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön aluekeskusavustus oli 169 000 ja Helsingin kaupungin aluekeskusavustus 100 000 euroa. Avustukset laskivat 3 % OKM:n tuen laskiessa 8 000 euroa ja Helsingin kaupungin avustuksen säilyessä edellisvuoden tasolla.

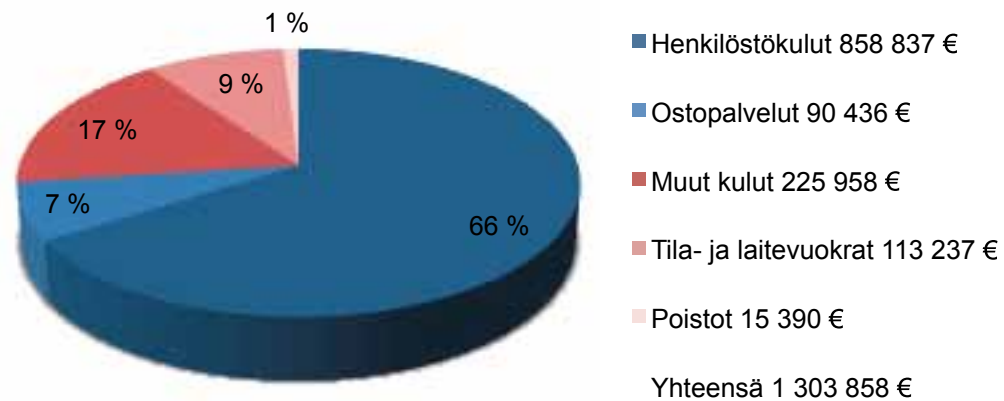
OKM:n aluekeskusavustus kattoi 42 %, esitystoiminnan tuotot 33 % ja Helsingin kaupungin aluekeskusavustus 25 % Zodiakin aluekeskustoiminnan tulonmuodostuksesta.

Aluekeskustoiminnan tulos oli 357,48 euroa ylijäämäinen.

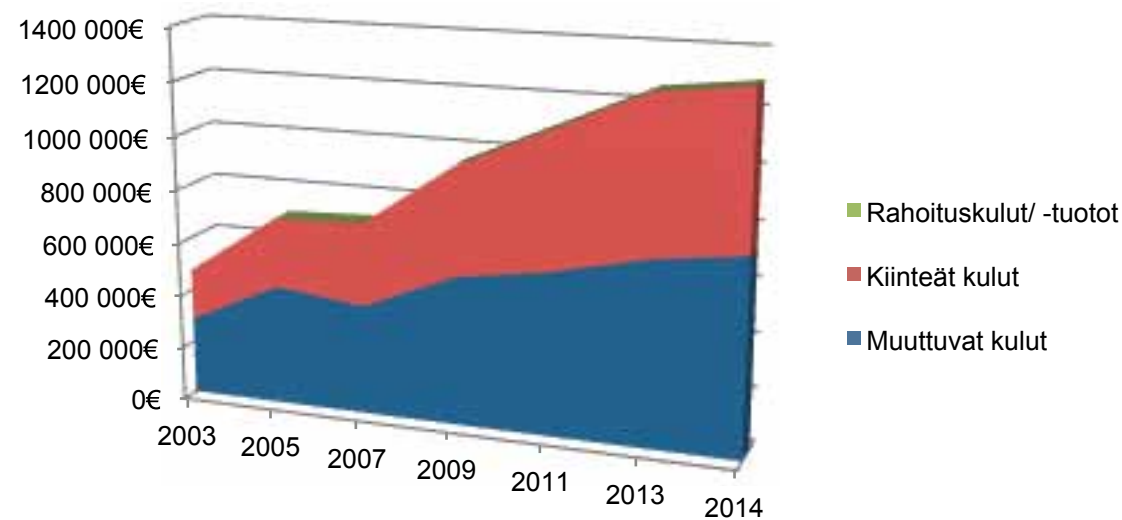

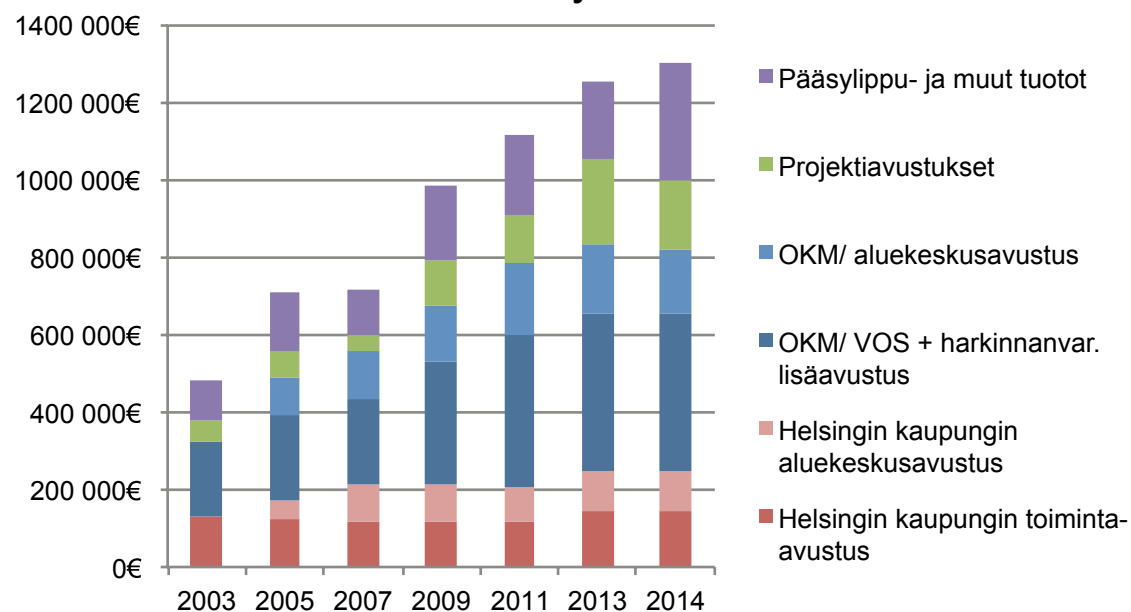
Kulurakenne 2014

Kustannuskehitys 2003–2014

Rahoituskehitys 2003–2014

12. HALLINTO, JÄSENYKSET JA EDUSTUS

Zodiak Presents on vuonna 1986 rekisteröity aatteellinen kannatusyhdistys. Yhdistys on ylläpitänyt Zodiak – Uuden tanssin keskuksen toimintaa vuodesta 1997 alkaen. Syksystä 2004 Zodiak on toiminut Helsingin tanssin aluekeskuksena, osana valtakunnallista tanssin aluekeskusverkostoa.

12.1. Hallinto

Zodiakin vuosikokous pidettiin 29.4.2014.

Zodiak Presents ry:n hallitukseen kuuluivat vuosikokoukseen 2014 saakka seuraavat 9 henkilöä: teatteriohjaaja **Raija-Sinikka Rantala** (puheenjohtaja), tiedotus- ja promootiopäällikkö **Heli Lampi** (varapuheenjohtaja), koreografi-tanssija **Maija Hirvanen**, valosuunnittelija-tutkija **Tomi Humalisto**, koreografi-tanssija **Eeva Muilu**, VTM **Kirsi Munck**, koreografi-tanssija **Hanna Pajala-Assefa**, koreografi-tanssija **Jarkko Partanen** ja tuottaja **Johanna Tirronen**.

Vuosikokouksessa 29.4.2014 Zodiak Presents ry:n hallitukseen valittiin vuodelle 2014 seuraavat 9 henkilöä: tuottaja **Johanna Tirronen** (puheenjohtaja), koreografi-tanssija **Maija Hirvanen**, valosuunnittelija-tutkija **Tomi Humalisto**, VTM **Esa Hämäläinen**, tanssija **Ninu Lindfors**, koreografi-tanssija **Eeva Muilu**, VTM **Kirsi Munck**, koreografi-tanssija **Jarkko Partanen** ja teatteriohjaaja **Raija-Sinikka Rantala** (varapuheenjohtaja).

Hallitus kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa. Sääntömääräisten talous- ja hallintoasioiden ohella hallitus käsitteli mm. Zodiakin vuosien 2014 ja 2015 ohjelmisto-, tuotanto- ja hankesuunnitelmia; strategiatyön käynnistämistä; henkilöstökysymyksiä, -rekrytointeja ja työsopimuksia; laiteinvestointeja; Tanssin talo -hanketta ja Zodiakin asemoitinta siinä sekä tanssin aluekeskustoiminnan rahoitusrakenteen muutosta.

Hallitus järjestäytyi keskuudessaan talous- ja hallintojaostoon, tiedotus- ja markkinointijaostoon sekä ohjelmisto- ja strategiajaostoon.

Zodiakin ohjelmistosuunnitteluun hallitus nimesi taiteellisen johtajan lisäksi taiteellisen työryhmän. Siihen kuuluivat vuonna 2014 vastaavana taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**, koreografi **Maija Hirvanen** ja nykytanssin lehtori **Sanna Myllylahti**.

Zodiakin tilintarkastajana 2014 toimii KHT **Helena Sinisalo** /Taloushallinto Oy ja varatilintarkastajana KHT **Tuire Mannila**.

Zodiak Presents ry:n varsinaiset jäsenet olivat **Tarja Ervasti**, **Ismo-Pekka Heikinheimo**, **Petri Kekoni**, **Sanna Kekäläinen**, **Jenni Koistinen**, **Ulla Koivisto**, **Liisa Korpiniitty**, **Soile Lahdenperä**, **Katarina McAlester**, **Heli Meklin**, **Kirsi Monni**, **Vera Nevanlinna**, **Hanna Pajala-Assefa**, **Sari Palmgren**, **Liisa Pentti**, **Tuomo Railo**, **Anu Rajala**, **Jaakko Simola**, **Virva Talonen**, **Paula Tuovinen** ja **Katariina Vähäkallio**.

12.2. Jäsenyydet, edustus ja edunvalvonta

Zodiak Presents kuuluu perustajajäsenenä Kaapelitehtaan taiteilijavaihto-ohjelmaa hallinnoivaan **HIAP**:iin (Helsinki International Artist-in-Residence Programme) ja Tanssin talo -hanketta ajavaan **Tanssin talo** -yhdistykseen. HIAP:n hallituksessa Zodiakia edusti taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**. Toiminnanjohtaja **Raija Ojala** toimi Tanssin talo -yhdistyksen hallituksessa.

Zodiak Presents on myös **Tanssin Tiedotuskeskuksen** ja **IETM**:n (International Network for Contemporary Performing Arts) jäsen. Tanssin Tiedotuskeskuksen hallituksen varsinaisena jäsenenä toimi **Maija Eränen**, varalla Raija Ojala. **Maija Eränen** ja **Raija Ojala** osallistuivat IETM:n kevätkokoukseen ja festivaaliin Montpellierissä, Ranskassa 15.–19.4.2014.

Lokakuussa 2014 Zodiak hyväksyttiin **Suomen Teatterit ry**:n jäseneksi. STEFI:n tanssitoimijoiden neuvottelukunnassa Zodiakia edusti **Raija Ojala**.

Keväällä 2014 Zodiak erosi **Tanssiareena**-yhdistyksen jäsenyydestä sen muututtua yksinomaan **Liikkeellä marraskuussa** -festivaalin tuotanto-organisaatioksi.

Raija Ojala oli **Kiinteistö Oy Kaapelitalon** hallituksen jäsen. **Kaapelitalon toiminnalliseen ryhmään** osallistui tiedottaja **Piia Ahonen**.

Opetus- ja kulttuuriministeriön aloitteesta vuodesta 2012 alkaen valmisteltu tanssin aluekeskusrahoituksen uudelleenjärjestely osaksi VOS-rahoitusta sai uuden käänteen, kun OKM yllättäen ilmoitti, että tanssin aluekeskusrahoitus siirtyy Taiteen edistämiskeskukseen vuoden 2015 alusta. TAIKE julkaisi avustuksen hakuilmoituksen 2.10. hakuajan ollessa 31.10. Tanssin aluekeskusverkosto järjesti aiheesta kome neuvottelukokousta: Tampereella 23.4., TAIKE:ssa 13.10. ja Zodiakissa 17.10..

Zodiakin henkilökuntaa oli mukana alan yleisessä edunvalvontatyössä sekä asiantuntijoina seminaareissa ja muissa yhteyksissä.

Henkilökunnan matkat:

Harri Kuorelahti

- Toulouse, Ranska: DÉPARTS-verkostokokous 10.–11.2.
- Pariisi, Ranska: Hors Saison -festivaali 12.–14.2. ja taiteilijatapaamisia
- Campbelltown & Sydney, Australia: nykytanssin ja esitystaiteen taloihin ja toimijoihin (mm. Campbelltown Arts Center ja CriticalPath) sekä Australian Arts Counciliin tutustuminen 16.–25.3.
- Melbourne, Australia: Melbournen nykytanssin ja esitystaiteen taloihin ja toimijoihin tutustuminen ja esitysten seuraaminen 26.3.–2.4.
- Lille & Roubaix, Ranska: Les [nouveaux] Repérages -festivaali ja verkostokokous 10.–13.4.
- Uumaja, Ruotsi: Aerowaves Spring Forward -festivaali 25.–28.4.
- Kuopio: Kuopio Tanssii ja soi -festivaali 14.–15.6.
- Pyhäjärvi: Täydenkuun tanssit -festivaali 21.–24.7.
- Berliini, Saksa: Tanz im August -festivaali 25.–26.8., taiteilijatapaamisia 30.–31.8.
- Düsseldorf, Saksa: international tanzmesse nrw, 27.–30.8.
- Frankfurt, Saksa: Run Wild Stay Cool -festivaali Künstlerhaus Mousonturmmissa 5.–8.10., Zodiakin ohjelmisto fokuksessa
- Ljubljana, Slovenia: Aerowaves-verkostokokous 22.–26.10.
- Essen, Saksa: DNA-verkostokokous 28.–29.10.
- New York, USA: American Dance Abroad asiantuntija- ja verkostoitumismatka 4.–12.11.
- Pietari, Venäjä: TINFO:n järjestämä asiantuntija- ja verkostoitumismatka 23.–24.11.
- Oslo, Norja: ICE HOT, Nordic Dance Platform 10.–14.12.

Maija Eränen

- Montpellier, Ranska: IETM:n kevätkokous ja festivaali 15.–19.4.
- Kööpenhamina, Tanska: Nordic-Baltic Touring Network -verkostokokous 23.–24.5.
- Düsseldorf, Saksa: international tanzmesse nrw, 26.–31.8.
- Essen, Saksa: DNA-verkostokokous 28.–29.10.
- Oslo, Norja: ICE HOT, Nordic Dance Platform 10.–14.12.

Katja Kirsi

- Maarianhamina: Keöja Encounter Maarianhamina 2014 6.–10.8., Zodiakin yleisötyön esittely
- Pärnu, Viro: Kielityöpajakoulutus (TALK-hanke) 21.–23.8.

Piia Ahonen:

- Düsseldorf, Saksa: international tanzmesse nrw, 26.–31.8.

Elina Ruoho-Kurola

- Maarianhamina: Keöja Encounter Maarianhamina 2014 6.–10.8., Zodiakin yleisötyön esittely
- Frankfurt, Saksa: Run Wild Stay Cool -festivaali Künstlerhaus Mousonturmmissa 5.–8.10., Zodiakin ohjelmisto fokuksessa

Raija Ojala

- Montpellier, Ranska: IETM:n kevätkokous ja festivaali 15.–19.4.
- Tampere: Tanssin aluekeskusten neuvottelukokous 23.4.

Vera Nevanlinna: Just / Kuva: Elina Brotherus

12.3. Tanssin talo -hanke

Vuonna 2010 perustettu Tanssin talo ry on vuosina 2011–14 vienyt eteenpäin Tanssin talo -hanketta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankkeen tavoitteena on edistää tanssitaiteelle ja -kulttuurille soveltuvan toiminta- ja tilakokonaisuuden syntymistä Helsinkiin, yleisön ja tanssin monipuolista vuorovaikutusta sekä tanssin alan toiminta-edellytyksiä.

Helsingin kaupungin tilakeskuksen vuonna 2013 toteuttama tarveselvitys esitti Tanssin taloa sijoitettavaksi osaksi Kaapelitehtaan kokonaisuutta rakennuksesta vapautuviin tiloihin ja uudisrakennusosaan. Investoinnin alustava kustannusarvio arvioitiin noin 35 miljoonaan.

Helsingin kaupungin kirjasto- ja kulttuurilautakunta linjasi 10.6.2014 päätöksessään hankkeen etenevän päätöksenteossa vasta investointia koskevien yksityisen rahoituksen päätösten varmistuttua. Myös toiminta- ja hallintomallia sekä heijastusvaikutuksia tarkastellaan yhteistyössä kulttuurikeskuksen kanssa.

Lokakuussa 2014 Jane ja Aatos Erkon säätiö myönsi 15 miljoonan euron avustuksen Tanssin talo -hankkeelle. Alustavana ja ehdollisena myönnetyn avustuksen ehtona on, että hankkeen toteutuksesta sovitaan keskeisten rahoittajien kesken säätiön erikseen hyväksymällä puitesopimuksella vuoden 2015 loppuun mennessä. Avustus kohdentuu uudisrakennukseen, jonka alustava kustannusarvio on noin 28 miljoonaa euroa. Jane ja Aatos Erkon säätiön investointiavustus kattaa tästä yli puolet.

Säätiön avustuspäätös luo edellytykset hankkeen etenemiselle Helsingin kaupungin päätöksenteossa. Tanssin talo on kirjattu Helsingin kaupungin kulttuuri- ja valtuustostrategioihin, joissa talon toteutus nähdään mahdollisena kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen kolmikantahankkeena. Erkkö-säätiön investointiavustuksen julkistamisen jälkeen kaupunki käynnisti viralliset neuvottelut valtion kanssa. Kaupungin perustama Tanssin talo -työryhmä aloitti puitesopimuksen valmistelun joulukuussa. Varsinaiseen hankevaiheeseen siirtyminen on mahdollista vasta puitesopimuksen tuottaman tiedon sekä kaupungin ja valtion päätöksenteon myötä.

Vuonna 2014 Zodiak osallistui aktiivisesti Tanssin talo -hankkeen edistämiseen yhteistyössä Tanssin talo ry:n kanssa. Toiminnanjohtaja työskenteli yhdistyksen hallituksessa ja Zodiakin hallitus sekä vuosikokous käsittelivät hankkeen eri kehitysvaiheita. Zodiak osallistui muun muassa Tanssin talo -yhdistyksen Kaapelitehtaalla 8.11.2013 järjestämän HOP Helsinki -tapahtuman järjestelyihin sekä ohjelmistollaan yhdistyksen järjestämälle valtakunnalliselle Tanssi kiertää -kiertueelle kaupunginteattereissa.

Miguel Gutierrez: Deep Aerobics / Kuva: Pekka Mäkinen

Loppuvuodesta hallitus käynnisti Zodiakin oman toimintastrategian 2016–2020 valmistelun. Siinä Zodiak tullaan asemoimaan aktiiviseksi osaksi Kaapelitehtaalle tulevaa laajempaa tanssin toimintakokonaisuutta.

Zodiakin yleisinä tavoitteina Tanssin talo -hankkeen edistämässä on, että:

- Tanssin arvostus yhteiskunnassa ja ihmisten sosiaalisessa ja kulttuurisessa vuorovaikutuksessa kohoaa.
- Tanssin julkinen tuki kasvaa talon myötä vastaamaan sen toiminnallista aktiivisuutta ja vaikutusvoimaa eikä vähennä nykyisten toimijoiden ennestään niukkoja toimintaresursseja.
- Potentiaalisen yleisön kiinnostus tanssia ja Kaapelin tanssi-keskittymää kohtaan kasvaa, tanssin yleisö laajenee ja ylittää laji- ja tyylirajoja.
- Helsingin ja pääkaupunkiseudun asukkaat saavat lisää korkeatasoista tanssitaiteita ja tanssilähtöisiä taidepalveluja.
- Helsinki metropolina saa vetovoimaisen, kansainvälisen tason tanssikulttuurikeskittymän.
- Nykytanssin tekijät saavat lisää kohtuuhintaisia esitys- ja harjoitustiloja sekä muita tuotantoresursseja ja -palveluja.
- Tanssiteosten tuottaminen, vierailuttaminen ja tapahtuma- ja festivaalituotanto helpottuu sekä tulee taloudellisesti kannattavammaksi Kaapelin kolmella vaihtoehdoisella näyttämöllä.

